

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา)

ปริญญา

วิศวกรรมโยธา

วิศวกรรมโยธา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวง
อันเนื่องมาจากอุทกภัย

Highway Flood Monitoring and Annual Budget Prediction System

นามผู้วิจัย นายอัมรินทร์ ตั้งสุขสันต์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวุฒิ มาลัยกฤษณะชาติ, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนีรัตน์ กุศลาศัย, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์ก่อโชค จันทรวงูร, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวงอัน
เนื่องมาจากอุทกภัย

Highway Flood Monitoring and Annual Budget Prediction System

โดย

นายอัมรินทร์ ตั้งสุขสันต์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อัมรินทร์ ตั้งสุขสันต์ 2554: ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปี
สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัย ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
(วิศวกรรมโยธา) สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภวุฒิ มาลัยกฤษณะชลี, Ph.D. 85 หน้า

การเกิดอุทกภัยในรอบหลายปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางหลวงมากขึ้น ปัจจุบันกรมทางหลวงประสบปัญหาในการติดตามสถานการณ์น้ำท่วมทางหลวง รวมถึงการจัดเตรียมงบประมาณรายปีให้เพียงพอสำหรับซ่อมแซมทางหลวงที่เสียหายจากเหตุการณ์น้ำท่วม โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์สำหรับรายงานและติดตามสถานการณ์น้ำท่วมทางหลวงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับสนับสนุนการตัดสินใจในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และผู้บริหารของกรมทางหลวงในการแก้ปัญหา น้ำท่วมสายทาง นอกจากนี้ข้อมูลน้ำท่วมทางหลวงที่ได้รายงานผ่านระบบจะถูกใช้ในการคาดการณ์งบประมาณรายปีสำหรับการซ่อมแซมทางหลวงจากอุทกภัยในอนาคตโดยใช้หลักการวิเคราะห์เชิงถดถอย (Regression Analysis) และการประมาณราคาแบบต่อเนื่อง (Successive Estimating)

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Amarin Tangsuksun 2011: Highway Flood Monitoring and Annual Budget Prediction System. Master of Engineering (Civil Engineering), Major Field: Civil Engineering, Department of Civil Engineering. Thesis Advisor: Assistant Professor Suphawut Malaikrisanachalee, Ph.D. 85 pages.

Recently, the severity of flood impacts is becoming more intensified and causing more damages to national highways. The Department of Highways currently experiences difficulties in monitoring flood inundation on national highways as well as preparing annual budget for highway repairs from flood damages. This study aims to develop an online GIS-based system for reporting and closely monitoring flood inundation on national highways to support decision makings of the Department of Highways officials to undertake proper actions for the impending flood problems. Furthermore, the flood inundation data reported to the system are used to forecast future annual budget requirement for flood repairing activities though the regression analysis and successive estimating techniques.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. ศุภวุฒิ มาลัยกฤษณะชลี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือในการวางแผนงานวิจัยและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. สุนิรัตน์ กุศลาศัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาในการเรียน การค้นคว้าวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมโยธาทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและมอบความรู้อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กรมทางหลวง และกรมอุตุนิคมวิทยา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และพี่น้องน้องๆทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้

อัมรินทร์ ตั้งสุขสันต์
เมษายน 2554

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(4)
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(6)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	3
การตรวจเอกสาร	4
อุปกรณ์และวิธีการ	31
อุปกรณ์	31
วิธีการ	31
ผลและวิจารณ์	43
ผล	43
วิจารณ์	72
สรุปและข้อเสนอแนะ	73
สรุป	73
ข้อเสนอแนะ	74
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	75
ภาคผนวก	77
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 1NF	10
2	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 1NF	10
3	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 1NF	11
4	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 2NF	12
5	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF	12
6	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF	12
7	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF	13
8	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 3NF	14
9	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 3NF	14
10	ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 3NF	14
11	GCMs ของสถาบันต่างๆ	29
12	รายการ โปรแกรมที่ใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูล	34
13	แสดงตัวอย่างข้อมูลอุกทกภัยและความเสียหายความเสียหายของทางหลวง	37
14	การแบ่งระดับผู้ใช้งาน	42
15	สรุปตัวแบบของสมการถดถอยพหุคูณและการทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า F-test	67
16	ผลการวิเคราะห์ ANOVA	68
17	แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์และการทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า t-test	69
18	แสดงผลการวิเคราะห์การเกิดปัญหา Multicollinearity	69
19	แสดงความน่าจะเป็นและราคาต่อครั้งของงานจราจรผ่านได้	70
20	แสดงความน่าจะเป็นและราคาซ่อมแซมต่อครั้งของประเภทความเสียหาย	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	รายละเอียดของตาราง amphoe	79
2	รายละเอียดของตาราง centerline	79
3	รายละเอียดของตาราง damage	81
4	รายละเอียดของตาราง detour	81
5	รายละเอียดของตาราง division	81
6	รายละเอียดของตาราง flood_event	82
7	รายละเอียดของตาราง flood_data	83
8	รายละเอียดของตาราง province	83
9	รายละเอียดของตาราง river	84
10	รายละเอียดของตาราง tumbon	84
11	รายละเอียดของตาราง village	84

สารบัญภาพ

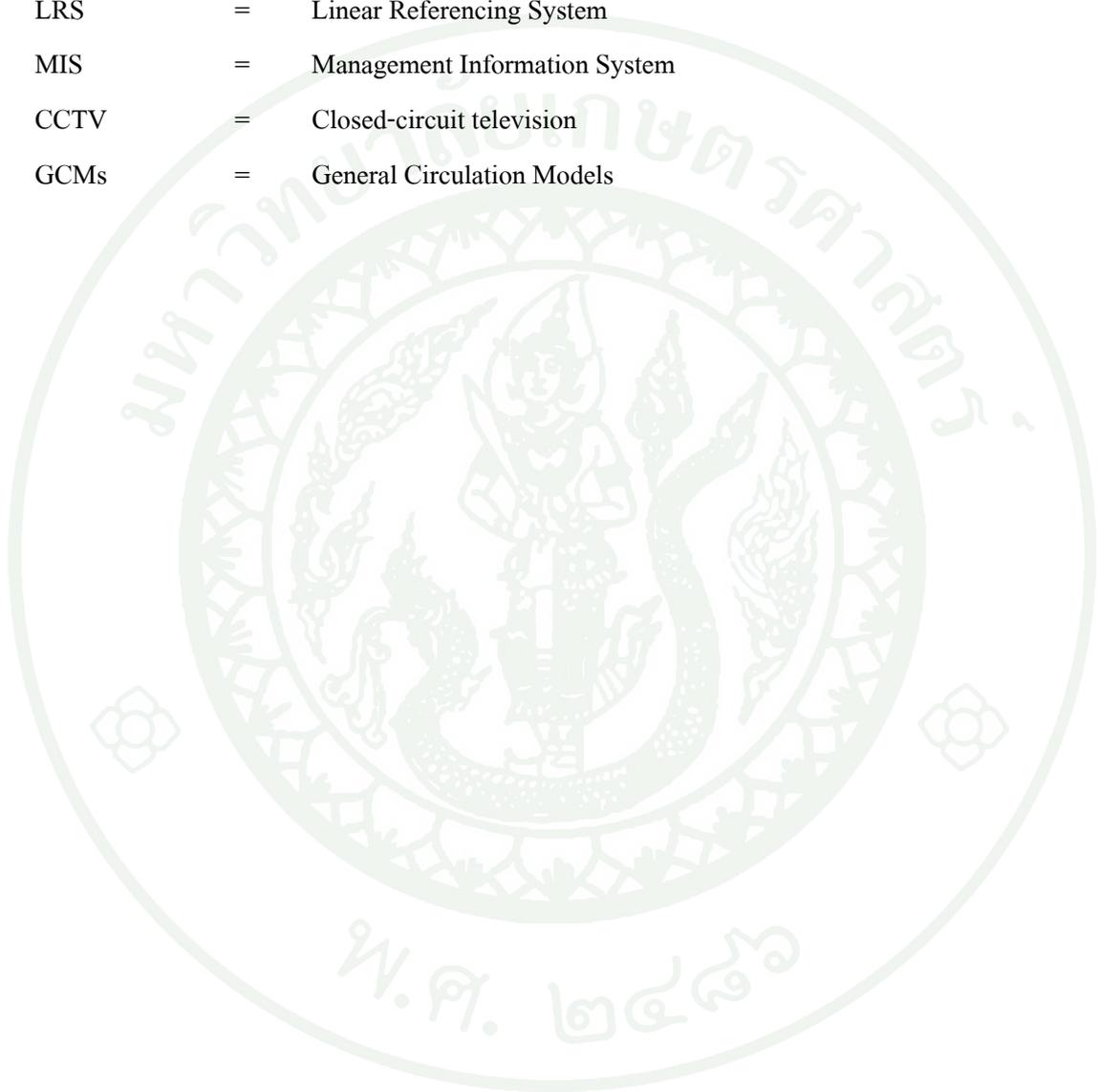
ภาพที่		หน้า
1	แสดงตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานน้ำท่วม (แบบฟอร์ม 1)	7
2	แสดงตัวอย่างแบบฟอร์มรายละเอียดกิจกรรมแก้ไขป้องกันความเสียหาย	8
3	ขั้นตอนการรายงานสถานการณ์อุทกภัย	9
4	รายละเอียดราคา ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนของแต่ละกิจกรรม	22
5	รายละเอียดราคาและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมย่อยB	23
6	ภาพจำลองการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตจากรายงานของ IPCC	25
7	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศโลกตั้งแต่ ค.ศ. 1000 ถึงปัจจุบัน และปริมาณในอนาคตจากภาพจำลองการปลดปล่อย SRES scenarios แบบต่างๆ	27
8	โครงสร้างของระบบ	33
9	ตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลความเสียหายในฐานข้อมูล	35
10	แสดงตัวอย่างข้อมูลปริมาณน้ำฝน	36
11	แสดงแนวทางการทำงานของระบบ	41
12	ข้อมูลขอบเขตความรับผิดชอบของแขวงการทางและสำนักงานบำรุงทาง	45
13	ข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของสายทาง	46
14	ข้อมูลเหตุการณ์อื่น	46
15	ฐานข้อมูลรวมของระบบ	47
16	แผนภาพระดับการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้แต่ละระดับ	50
17	หน้าจอแสดงการนำเข้าและแก้ไขข้อมูลผู้ใช้งาน	51
18	หน้าจอแผนหลักของระบบก่อนล็อกอิน	52
19	หน้าจอแผนหลักของระบบหลังล็อกอิน	53
20	แสดงหน้าจอหลักของการรายงานเหตุการณ์น้ำท่วม	54
21	หน้าจอแสดงรายละเอียดข้อมูลในการรายงานน้ำท่วม	54
22	หน้าจอแสดงรายละเอียดข้อมูลเหตุการณ์น้ำท่วม	55
23	หน้าจอแสดงทางหลวงที่ถูกน้ำท่วมบนแผนที่ GIS	56
24	หน้าจอนำเข้าและแก้ไขข้อมูล	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
25	หน้าจอแสดงรายละเอียดการรายงานข้อมูลระดับน้ำรายวัน	57
26	หน้าจอแสดงตารางข้อมูลสำรวจระดับน้ำรายวัน	57
27	หน้าจอแสดงรายละเอียดการรายงานข้อมูลเส้นทางเลียยง	58
28	หน้าจอการรายงานความเสียหาย	58
29	หน้าจอแสดงตัวอย่างภาพเหตุการณ์ผ่านกล้อง CCTV	59
30	แบบฟอร์มรายงานน้ำท่วม 1	59
31	หน้าจอการสืบค้นเหตุการณ์อุทกภัย	60
32	แสดงผลในรูปแบบของแผนที่ GIS ตามเงื่อนไขและช่วงเวลาที่ผู้ใช้กำหนด	61
33	หน้าจอหลักแสดงการสืบค้นข้อมูลสรุปผู้บริหาร	62
34	หน้าจอแสดงสรุปสายทางที่ได้รับความเสียหายและงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซม	62
35	หน้าจอแสดงรายงานสถานการณ์อุทกภัยประจำวัน	63
36	หน้าจอแสดงความซ้ำซากของความเสียหาย	64
37	หน้าจอแสดงความซ้ำซากของการเกิดอุทกภัย	65

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

GIS	=	Geographic Information System
GPS	=	Global Position System
LRS	=	Linear Referencing System
MIS	=	Management Information System
CCTV	=	Closed-circuit television
GCMs	=	General Circulation Models

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวง อันเนื่องมาจากอุทกภัย

Highway Flood Monitoring and Annual Budget Prediction System

คำนำ

เหตุการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในรอบหลายปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างของทางหลวงครอบคลุมพื้นที่ทุกภาคของประเทศไทย คิดเป็นมูลค่าหลายร้อยล้านบาท อุทกภัยที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี ทำให้การคาดการณ์ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นทำได้ยาก เนื่องจากการรายงานข้อมูลขาดความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (Real time) ข้อมูลที่ได้รับจึงไม่ตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ผู้บริหารไม่สามารถตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที ทำให้การบริหารจัดการทำได้ล่าช้า อีกทั้งงบประมาณการซ่อมบำรุงรักษาทางหลวงที่ได้รับในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการซ่อมบำรุงรักษาทางหลวงให้ครอบคลุมกับปริมาณความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง การของบประมาณเพิ่มเติมมีขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยากและใช้ระยะเวลานานในการดำเนินการ ด้วยเหตุนี้ทำให้บางพื้นที่ไม่ได้รับการซ่อมแซมหรือได้รับการซ่อมแซมล่าช้า ต้องเลื่อนไปทำในปีงบประมาณถัดไป ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้เส้นทาง สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นกรมทางหลวงจึงควรหาวิธีการหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการรายงานและติดตามสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นปัจจุบันตรงกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น และหาวิธีที่ช่วยในการคาดการณ์งบประมาณให้มีความแม่นยำสำหรับเป็นแนวทางในการเสนอของบประมาณสำหรับซ่อมบำรุงสายทาง เพื่อให้งบประมาณเพียงพอกับสถานการณ์และปริมาณความเสียหายที่เกิดขึ้น

ระบบที่จัดทำขึ้นในงานวิจัยนี้เป็นระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ซึ่งระบบสามารถรายงานสภาวะน้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงที่เกิดขึ้น ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ข้อมูลที่ได้รับตรงกับสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง โดยข้อมูลสภาวะน้ำท่วมและความเสียหายของสายทางจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในส่วนกลางและผู้ปฏิบัติการในพื้นที่ ในการติดตามสถานการณ์และตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการรายงานยังเป็นข้อมูลสะสมในการคิดสถิติ สำหรับใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการคาดการณ์งบประมาณ

นอกเหนือจากประโยชน์ที่กล่าวมาข้างต้น ข้อมูลสถิติการเกิดน้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงที่รวบรวมได้จากระบบยังเป็นประโยชน์ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาว ในการตรวจสอบความซ้ำซากของปัญหา ทั้งความซ้ำซากเชิงพื้นที่ (เช่น ทางหลวงสายใดได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำท่วมทุกครั้ง) และความซ้ำซากเชิงความเสียหายได้ (เช่น ความเสียหายประเภทใดที่เกิดขึ้นซ้ำซากทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์น้ำท่วม) รวมทั้งข้อมูลสถานะน้ำท่วมและความเสียหายที่เกิดขึ้นของสายทาง ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในการตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัยก่อนการเดินทางได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับการติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัยโดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบในการรายงานและติดตามสถานการณ์อุทกภัยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. เพื่อพัฒนาระบบในการคาดการณ์งบประมาณประจำปี เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการของบประมาณซ่อมแซมทางหลวงในปีถัดไป

การตรวจเอกสาร

มาตรการการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเกิดอุทกภัยในปัจจุบัน

มาตรการการเตรียมความพร้อมเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเกิดอุทกภัย โดยการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ทั้งด้านข้อมูลข่าวสารจากกรมอุตุนิยมวิทยาหรือศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อใช้ในการสั่งการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์และรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้บริหารทราบได้ในทันที โดยทำการดำเนินการดังนี้ (สำนักบริหารบำรุงทาง กรมทางหลวง, 2548)

1. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพร้อมคณะทำงาน ปฏิบัติงาน 24 ชม.
2. บุคคลออกสองข้างทาง ท่อระบายน้ำ กำจัดวัชพืชและจัดเก็บขยะไม่ให้ขวางทางระบายน้ำ
3. เตรียมพร้อมด้านเครื่องจักร ยานพาหนะ เครื่องสูบน้ำ กระจอบทราย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อม ป้ายเตือน ป้ายแนะนำ เครื่องหมายจราจร และสัญญาณไฟฟ้าและแสงสว่างให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
4. เมื่อเกิดอุทกภัยขึ้นต้องดำเนินการแก้ไขให้จราจรผ่านได้ในเบื้องต้นทันที
5. การรายงานการเกิดอุทกภัยให้ดำเนินการ
  - 5.1 รายงานให้ศูนย์บริหารงานอุทกภัย สำนักบริหารบำรุงทางทราบทันทีที่เกิดอุทกภัยตามแบบฟอร์มการรายงานน้ำท่วมแบบฟอร์มที่ 1 พร้อมการประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นเบื้องต้นส่งทางโทรสาร (Fax) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
  - 5.2 ทำการบันทึกลงในระบบ MIS (Management Information System) และ มีการปรับปรุง (Update) ข้อมูลตลอดเวลาจนกว่าจะยุติการรายงาน
  - 5.3 ให้จัดทำรายละเอียดลงในแบบฟอร์มที่ 2 ควบคู่กันไปด้วยพร้อมที่จะส่งให้ศูนย์ฯ ได้ทันทีเพื่อเสนอรัฐบาลในการขอใช้งบกลาง
  - 5.4 เมื่อยุติการรายงานแล้วให้จัดทำรายงานตามแบบฟอร์มที่ 1 ส่งให้ศูนย์ฯ ทันที
6. ให้ถ่ายรูปทุกจุดในขณะที่เกิดและหลังการเกิดอุทกภัย เพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณ และให้ถ่ายภาพในระหว่างการซ่อม และหลังการซ่อมเสร็จ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์

7. ศูนย์สร้างและบูรณะสะพาน เตรียมพร้อมเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์และชิ้นส่วนสะพาน แบลีย์ไว้ให้พร้อมเพื่อเข้าดำเนินการแก้ไขได้ทันทีในกรณีที่มีทางขาด สะพานขาดหรือชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้
8. ศูนย์สร้างทางเตรียมพร้อมเจ้าหน้าที่ เครื่องจักร ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อม เพื่อเข้าดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุอุทกภัย

ศึกษาแบบฟอร์มรวมถึงแนวทางในปฏิบัติในการรายงานสถานการณ์น้ำท่วมในปัจจุบัน

เมื่อเกิดเหตุการณ์อุทกภัยขึ้น ต้องมีการรายงานความเคลื่อนไหวทุกระยะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการจราจรไม่สามารถผ่านได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารให้กับประชาชนทราบ รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ การรายงานต้องรายงานด้วยความรวดเร็ว ซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 ช่วง ดังภาพที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เมื่อเกิดเหตุการณ์

เมื่อฝนตกหมวดการทางจะต้องไปสำรวจพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะเส้นทางที่ท่วมซ้ำซากจะต้องคอยเฝ้าระวังและติดตามเป็นพิเศษ หากเกิดเหตุอุทกภัยทางหมวดการทางต้องทำการรายงานเหตุการณ์ตามแบบฟอร์ม 1, 2 ดังภาพที่ 1 และ 2 ตามลำดับ พร้อมทั้งแจ้งข้อมูลโดยส่งทางโทรสาร (Fax) ให้แขวงการทางทราบ เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะส่งต่อให้ทางสำนักบริการบำรุงทางและสำนักทางหลวงทางรับทราบ พร้อมกันนั้นทางแขวงการทางจะทำการบันทึกข้อมูลที่ได้รับลงในระบบ และ แก้ไขปรับปรุงข้อมูลอยู่ตลอดเวลาจนกว่าจะมีการยุติการรายงาน

แบบฟอร์มที่ 1 จะต้องรายงานกองบำรุงทุกวัน โดยแจ้งข้อมูลให้ครบถ้วนให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น พร้อมทั้งแจ้งยอดเงินงบประมาณที่ซ่อมแซมให้จราจรผ่านได้ และถ้าสามารถประเมินงบประมาณที่จะซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมได้ให้แจ้งด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์กับหน่วยงานนั้นๆ ในการที่กองบำรุงจะได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมให้จราจรผ่านได้ในชั้นแรก และสามารถทราบยอดงบประมาณที่จะแจ้งสำนักงบประมาณขอเงินในกรณีใช้เงินงบกลางของรัฐ ยอดเงินที่จะทำการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมนั้นอาจ

คลาดเคลื่อนในทางบวกหรือทางลบบ้าง แต่ต้องใกล้เคียงกับความเสียหายส่วนในชั้นแผนงาน
ประมาณการจะเป็นงบประมาณที่ใช้ดำเนินการจริง

แบบฟอร์มที่ 2 การรายงานในแบบฟอร์มนี้จะต้องรายงานข้อมูลอย่างครบถ้วนถูกต้อง
ตามรายละเอียดในแบบฟอร์ม เพราะแบบฟอร์มนี้ใช้ของบส่วนกลางของรัฐ สามารถใช้ขอ
งบประมาณดำเนินการต่อสำนักงบประมาณได้ แต่ต้องเร่งจัดทำแผนรายการประมาณการให้
ถูกต้องสอดคล้องกับการรายงานในแบบฟอร์ม เพื่อเสนอสำนักงบประมาณตามไปในภายหลังโดย
ด่วนที่สุด

จะเห็นได้ว่าการรายงานในกรณีช่องทางที่ถูกอุทกภัย ตามแบบฟอร์มที่ 1 และ
แบบฟอร์มที่ 2 มีความที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อให้มาสำหรับงบประมาณ
ดำเนินการ โดยเฉพาะในกรณีซึ่งบกลางของรัฐซึ่งเป็นยอดเงินที่จำกัด หากเกิดความล่าช้า
งบประมาณดังกล่าวอาจถูกใช้ไปดำเนินการในส่วนราชการต่างๆ ที่ได้รับอุทกภัยเช่นเดียวกับกรม
ทางหลวงจนหมดสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นปัญหาต่อกองบำรุงมากในการที่จะหาแหล่งเงินทุนมาสนับสนุน
ต่อหน่วยงานนั้นๆ ได้

2. ระหว่างเกิดเหตุ

ทางหมวดการทางจะรายงานเฉพาะแบบฟอร์ม 1 เพื่อติดตามความสูงของระดับน้ำ
สภาพการจราจร และสถานการณ์โดยทั่วไปให้ครบถ้วนอย่างใกล้เคียงกับความจริงของ
สถานการณ์ในขณะนั้น

3. ยุติการรายงาน

การยุติการรายงานนั้นทางหมวดจะส่งมาเมื่อระดับน้ำลดและการจราจรสามารถผ่าน
ได้ โดยทำรายงานตามแบบฟอร์ม 1 และแบบฟอร์ม 2 ส่งไปอีกครั้ง พร้อมกับระบุรายละเอียดแต่
ละขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้ประกอบการพิจารณาในการของบประมาณในการซ่อมแซม
ความเสียหายที่เกิดขึ้น (สำหรับของบประมาณเพื่องานจราจรผ่านได้ และงานคืนสู่สภาพเดิม) เพื่อ
ส่งไปให้แขวงการทางทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนส่งต่อไปที่สำนักทางหลวงทำ
การอนุมัติ หากมีข้อผิดพลาดจะส่งกลับไปให้แขวงการทางเพื่อตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งอีก เมื่อสำนัก
ทางหลวงเห็นชอบแล้วจะส่งไปให้ยังสำนักบริหารบำรุงทาง ในการพิจารณาเพื่ออนุมัติงบประมาณ
สำหรับใช้ในการซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้น

(แบบฟอร์มที่ 1)

แบบรายงานน้ำท่วม

เรียน ..... ลงวันที่..... คัดต่อวิทยุแขวงฯ ที่..... ลงวันที่.....
 ที่..... สำนักทางหลวงที่..... ทางหลวงหมายเลข.....
 ภาค..... ( ) เวลา 09.00 น. แขวงการทาง..... ตอน.....
 จังหวัด..... ( ) เวลา 15.00 น. อีเมล..... ตำบล.....

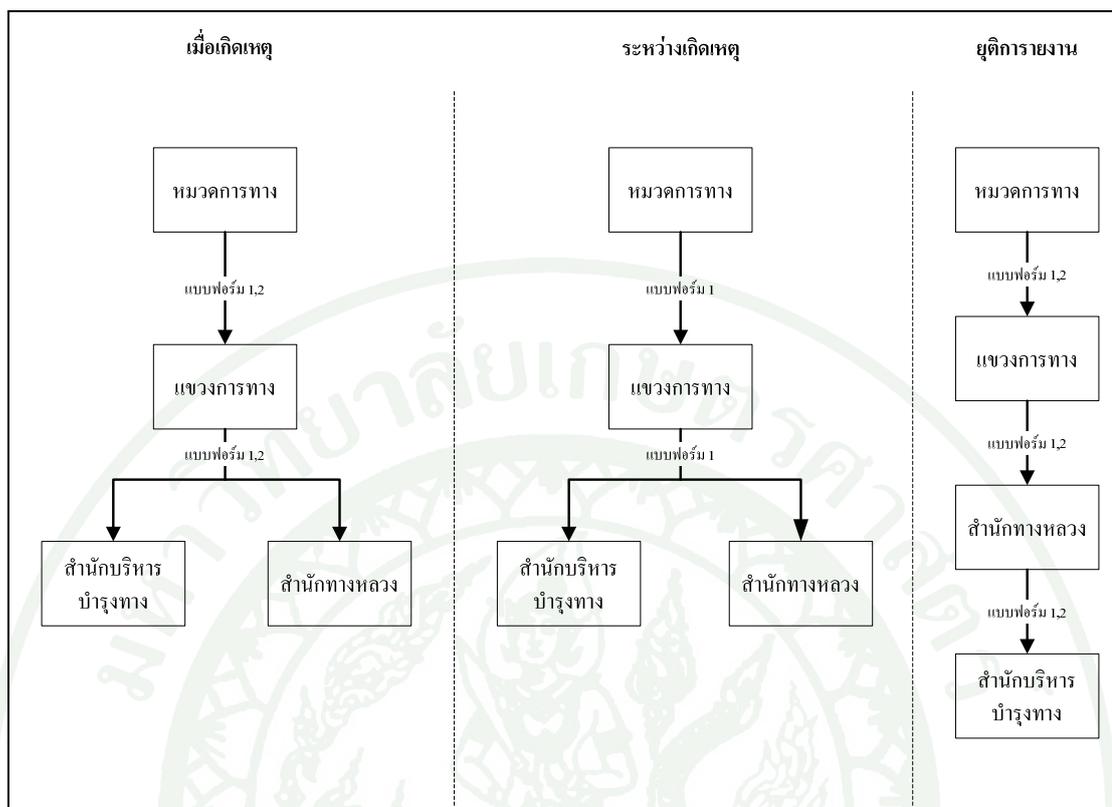
ประเภททาง ( ) บำรุง ( ) ก่อสร้าง ( ) รับมสภาพทาง

(1) วัน/เวลา(น้ำท่วม)		(2) สาเหตุที่เกิด	(3) ระยะทางน้ำท่วม ระหว่าง กม.-กม.	(4) ช่องน้ำชำรุด ที่ กม.	(5) ระดับน้ำ สูงจาก หลังทาง	(6) การจราจรผ่าน ได้, ไม่ได้ (กล่าวว่าจะผ่านได้หรือไม่)	(7) กรณีน้ำท่วม ทางขาด ใช้เส้นทางใด แทนได้	(8) งบประมาณที่ต้องใช้		(9) ติดต่อสอบถาม หมายเลข	(10) หมายเหตุ
(1.1) เริ่ม	(1.2) ลด							(8.1) จุดเงิน	(8.2) คืนสู่สภาพเดิม		

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานน้ำท่วม (แบบฟอร์ม 1)

ที่มา: สำนักบริหารบำรุงทาง กรมทางหลวง (2548)

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการรายงานสถานการณ์อุทกภัย

การออกแบบฐานข้อมูล

การออกแบบฐานข้อมูล (Database Design) คือ การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลให้สามารถตอบสนองความต้องการของระบบอย่างได้อย่างครบถ้วน การออกแบบฐานข้อมูลที่ดีจะช่วยป้องกันการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนทำให้ฐานข้อมูลมีขนาดเล็ก และยังช่วยเพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (ศิริลักษณ์, 2549) ในขั้นตอนการออกแบบนั้นจะต้องผ่าน Normalization สามขั้นตอนดังต่อไปนี้

Normalization ขั้นตอนที่หนึ่ง (1NF): ฐานข้อมูลอยู่ในรูป 1NF ก็ต่อเมื่อข้อมูลในแต่ละทูเปิล (Tuple) ต้องเป็นข้อมูลย่อยที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ (Atomic and Indivisible value)

ตารางที่ 1 เป็นตัวอย่างการออกแบบฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 1NF เนื่องจากข้อมูลในสดมภ์ “ซากผลิตภัณฑ์” เป็นข้อมูลที่สามารถแบ่งแยกได้ ในขณะที่เดียวกันการปรับแก้การออกแบบ

จากตารางที่ 1 เป็นตารางที่ 2 ก็ไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องเนื่องจากความไม่แน่นอนในจำนวนซากผลิตภัณฑ์ของแต่ละโรงงานทำให้ต้องมีการเผื่อจำนวนสต็อกให้มากเพียงพอสำหรับโรงงานที่ผลิตภัณฑ์จำนวนมาก ทั้งนี้จะทำให้เกิดช่องว่างในฐานข้อมูลในแถวของโรงงานที่มีจำนวนซากผลิตภัณฑ์น้อยซึ่งเป็นการออกแบบฐานข้อมูลที่ไม่มีประสิทธิภาพ ตารางที่ 3 เป็นตัวอย่างการปรับแก้ฐานข้อมูลให้ผ่านเงื่อนไข 1NF ที่ถูกต้อง

ตารางที่ 1 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 1NF

ชื่อโรงงาน	ซากผลิตภัณฑ์
A	ตะกั่ว ปรอท เหล็ก
B	เหล็ก ทองแดง สังกะสี พลาสติก
C	พลาสติก

ตารางที่ 2 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 1NF

ชื่อโรงงาน	ซากผลิตภัณฑ์1	ซากผลิตภัณฑ์2	ซากผลิตภัณฑ์3	ซากผลิตภัณฑ์4
A	ตะกั่ว	ปรอท	เหล็ก	
B	เหล็ก	ทองแดง	สังกะสี	พลาสติก
C	พลาสติก			

ตารางที่ 3 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 1NF

ชื่อโรงงาน	ซากผลิตภัณฑ์
A	ตะกั่ว
A	ปรอท
A	เหล็ก
B	เหล็ก
B	ทองแดง
B	สังกะสี
B	พลาสติก
C	พลาสติก

Normalization ขั้นตอนที่สอง (2NF): ฐานข้อมูลอยู่ในรูป 2NF ก็ต่อเมื่อฐานข้อมูลนั้นอยู่ในรูป 1NF และ ข้อมูลที่เป็น Non-key Attributes ทั้งหมดต้องมีความสัมพันธ์โดยตรง (Full Functional Dependency) กับ Primary Key(s) ของตารางนั้นๆ

ตารางที่ 4 เป็นตัวอย่างของฐานข้อมูลที่ไม่อยู่ในรูป 2NF เนื่องจากข้อมูล “ชื่อโรงงาน” และ “โทรศัพท์” รวมถึงข้อมูล “ชื่อซากผลิตภัณฑ์” ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ Primary Keys ของตาราง (ตารางที่ 4 มี Primary Keys 2 อันคือ “รหัสโรงงาน” และ “รหัสซากผลิตภัณฑ์”) ในความเป็นจริงข้อมูล “ชื่อโรงงาน” และ “โทรศัพท์” มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ “รหัสโรงงาน” ซึ่งเป็นหนึ่งในสองของ Primary Keys ของตาราง ส่วนข้อมูล “ชื่อซากผลิตภัณฑ์” มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ “รหัสซากผลิตภัณฑ์” เท่านั้น ดังนั้นฐานข้อมูลในตารางที่ 4 สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูป 2NF โดยใช้ตารางที่ 5, 6 และ 7

ตารางที่ 4 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 2NF

รหัสโรงงาน (Primary Key)	รหัสซากผลิตภัณฑ์ (Primary Key)	ชื่อโรงงาน	โทรศัพท์	ชื่อซาก ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ
001	A01	A	0-3561-1442	ตะกั่ว	1500
001	A02	A	0-3561-1442	ปรอท	1650
002	A01	B	0-2000-0000	ตะกั่ว	1600
002	B01	B	0-2000-0000	เหล็ก	1800

ตารางที่ 5 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF

รหัสโรงงาน (Primary Key)	รหัสซากผลิตภัณฑ์ (Primary Key)	ปริมาณ
001	A01	1500
001	A02	1650
002	A01	1600
002	B01	1800

ตารางที่ 6 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF

รหัสโรงงาน (Primary Key)	ชื่อโรงงาน	โทรศัพท์
001	A	0-3561-1442
002	B	0-2000-0000

ตารางที่ 7 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ผ่านเงื่อนไข 2NF

รหัสซากผลิตภัณฑ์ (Primary Key)	ชื่อซากผลิตภัณฑ์
A01	ตะกั่ว
A02	ปรอท
B01	เหล็ก

Normalization ขั้นตอนที่สาม (3NF): ฐานข้อมูลอยู่ในรูป 3NF ก็ต่อเมื่อฐานข้อมูลนั้นอยู่ในรูป 2NF และ ฐานข้อมูลนั้นจะต้องไม่บันทึกข้อมูล Non-key Attributes ที่ไม่ขึ้นอยู่กับ Primary Key(s) แต่ขึ้นอยู่กับ Candidate Key(s) ในตารางนั้นๆ

ตารางที่ 8 เป็นตัวอย่างของฐานข้อมูลที่ไม่อยู่ในรูป 3NF เนื่องจาก “ชื่อโรงงาน” และ “ที่อยู่โรงงาน” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ “รหัสบุคลากร” ซึ่งเป็น Primary Key ของตาราง แต่กลับขึ้นอยู่กับ “ชื่อโรงงาน” ซึ่งเป็น Candidate Key ฐานข้อมูลในตารางที่ 8 สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูป 3NF ดังตารางที่ 9 และ 10 เมื่อสังเกตดูจะพบว่าการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้ตารางที่ 9 และ 10 จะใช้หน่วยความจำในการจัดเก็บน้อยกว่าตารางที่ 8 เนื่องจากตารางที่ 9 และ 10 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล “ที่อยู่โรงงาน” และ “Website” ซ้ำซ้อน การจัดเก็บข้อมูลโดยใช้ตารางที่ 9 และ 10 ยังช่วยเพิ่มความเที่ยงตรง (Integrity) ของฐานข้อมูลโดยจะช่วยป้องกันข้อขัดแย้ง (Conflict) ระหว่างข้อมูลที่มีโอกาสเกิดขึ้นในตารางที่ 8 (ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ป้อนข้อมูลอาจป้อนข้อมูลที่อยู่ของโรงงาน A ในตารางที่ 8 ผิดพลาดซึ่งอาจส่งผลให้ที่อยู่โรงงานในแถวของ “สุพจน์” แตกต่างจากที่อยู่โรงงานในแถวของ “สุชาติ” ซึ่งไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงและยังก่อให้เกิดความสับสนว่าข้อมูลในแถวไหนเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง)

หมายเหตุ : เงื่อนไขของ 2NF จะคล้ายคลึงกับเงื่อนไขของ 3NF มากแต่จะต่างกันตรงที่เงื่อนไขของ 2NF มักจะเกี่ยวข้องกับกรณีที่ตารางนั้นๆ มีจำนวน Primary Key(s) มากกว่าหนึ่งอัน

ตารางที่ 8 ตัวอย่างฐานข้อมูลที่ไม่ผ่านเงื่อนไข 3NF

รหัสบุคลากร (Primary Key)	ชื่อ	ชื่อโรงงาน	ที่อยู่โรงงาน	Website
001	สุพจน์	A	100 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร	http://abcd.com
002	สุชาติ	A	100 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร	http://abcd.com
003	สมชาย	B	1 ถ.พญาไท เขตปทุมวัน	http://tst.com
004	สุเทพ	A	100 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร	http://abcd.com

ตารางที่ 9 ตัวอย่างฐานข้อมูลผ่านเงื่อนไข 3NF

รหัสบุคลากร (Primary Key)	ชื่อ	รหัสโรงงาน
001	สุพจน์	001
002	สุชาติ	001
003	สมชาย	002
004	สุเทพ	001

ตารางที่ 10 ตัวอย่างฐานข้อมูลผ่านเงื่อนไข 3NF

รหัสโรงงาน (Primary Key)	ชื่อโรงงาน	ที่อยู่โรงงาน	Website
001	A	100 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร	http://abcd.com
002	B	1 ถ.พญาไท เขตปทุมวัน	http://tst.com

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวแปรขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพยากรณ์ค่าของตัวแปรหนึ่งจากตัวแปรอื่นๆ โดยต้องมีการกำหนดหรือทราบค่าตัวแปรอื่นๆ ล่วงหน้า เช่น การพยากรณ์ยอดขาย เมื่อทราบงบประมาณในการโฆษณา และจะศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของยอดขายเมื่องบประมาณในการโฆษณาเปลี่ยนแปลงไป

การถดถอยอย่างง่ายและการถดถอยพหุคูณ

การถดถอยอย่างง่าย เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยกำหนดตัวแปรหนึ่งคือตัวแปรตาม (Y) และอีกตัวแปรหนึ่งคือตัวแปรอิสระ (X) การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายเป็นวิธีการหาสมการหรือฟังก์ชันถดถอยที่ใช้ประมาณตัวแปรตาม Y จากตัวแปรอิสระ X ในกรณีนี้ที่สมการถดถอยที่ประมาณได้มีกราฟแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองเป็นเส้นตรงเรียกว่า การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression) มีรูปแบบดังสมการที่ 1

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \epsilon_i \quad (1)$$

เมื่อ Y_i คือ ตัวแปรตาม
 X_i คือ ตัวแปรอิสระ
 β_0, β_1 คือ พารามิเตอร์
 ϵ_i คือ ความคลาดเคลื่อน (error term) ของค่าสังเกตที่ i เป็นค่าความแตกต่างระหว่างค่าจริงของ Y และค่า Y บนเส้นถดถอย

การถดถอยพหุคูณ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยที่ตัวแปรหนึ่งคือตัวแปรตาม ตัวแปรอื่นๆ เป็นตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่สองตัวขึ้นไป และในกรณีที่ตัวแปรอิสระเหล่านี้มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับตัวแปรตาม เรียกว่า การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) มีรูปแบบดังสมการที่ 2

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{i1} + \beta_2 X_{i2} + \dots + \beta_k X_{ik} + \epsilon_i, \quad i = 1, 2, \dots, n \quad (2)$$

เมื่อ Y_i คือ ตัวแปรตาม
 $X_{i1}, X_{i2}, \dots, X_{ik}$ คือ ตัวแปรอิสระ
 $\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_k$ คือ พารามิเตอร์
 ϵ_i คือ ความคลาดเคลื่อนของค่าสังเกตที่ i

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงพหุคูณ

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ คือการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระหลายตัวที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม สมการถดถอยพหุคูณจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เฉลี่ยระหว่างตัวแปรอิสระเหล่านี้ที่มีผลต่อตัวแปรตาม ทำให้ใช้ความสัมพันธ์นี้พยากรณ์ตัวแปรตามได้

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การถดถอยแบบเชิงเส้นพหุคูณ (ศิริชัย, 2549)

1. การแจกแจงของค่าความคลาดเคลื่อน ϵ_i สำหรับทุกค่าสังเกต ควรจะมีการแจกแจงเป็นแบบปกติ (Normality) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์ $E(\epsilon_i) = 0$
2. ความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อน ϵ_i สำหรับทุกค่าสังเกตจะต้องมีความเป็นเอกภาพ (Homoscedasticity) คือมีค่าคงที่เท่ากันหมด หรือ $\text{Var}(\epsilon_i) = \sigma_\epsilon^2$
3. ความคลาดเคลื่อนของแต่ละค่าสังเกตเป็นอิสระต่อกัน (Non-Auto Correlation)
4. ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ซึ่งจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ได้มีความน่าเชื่อถือน้อยลง
5. จำนวนตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ (n) จะต้องมีจำนวนมากกว่าตัวแปรอิสระ (k)

การพิจารณาความเหมาะสมของตัวแบบหรือสมการถดถอย

พิจารณาจากค่าของความคลาดเคลื่อน $S_{y,x}$ และค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R^2

$$s_y^2 = \frac{\sum(y - \bar{y})^2}{n - (k + 1)} \quad (3)$$

$$R^2 = \frac{\sum(\hat{y} - \bar{y})^2}{\sum(y - \bar{y})^2} \quad (4)$$

การนำค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R^2 ของตัวแบบสมการถดถอยแบบเส้นตรงพหุคูณไปใช้ ถ้าค่า R^2 ที่ได้มีค่าสูงซึ่งแสดงว่าตัวแบบสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม Y ได้ดี แต่การเพิ่มตัวแปรอิสระในสมการถดถอยจะทำให้ R^2 มีค่าสูงขึ้น จะทำให้มีตัวแปรอิสระจำนวนมากในสมการถดถอย และอาจทำให้สมการถดถอยที่ได้ดูแย่ง ดังนั้นจึงอาจพบว่าการเลือกรูปแบบที่มีค่า R^2 ต่ำกว่าเล็กน้อยอาจได้รูปแบบที่ดีกว่า เพื่อป้องกันปัญหานี้เราสามารถใช้อadjusted R^2 เป็นค่าวัดรูปแบบความเหมาะสมของข้อมูล โดยนำองศาแห่งความเป็นอิสระมาพิจารณาด้วย คำนวณจากสูตร

$$\text{Adjusted } R^2 = 1 - \frac{\sum(y - \hat{y})^2 / (n - k - 1)}{\sum(y - \bar{y})^2 / (n - 1)} \quad (5)$$

นอกจากนี้ข้อที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่งก็คือถ้าค่า Adjust R^2 สูงมากควรจะต้องตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ ซึ่งจะเกิดปัญหาที่เรียกว่า Multicollinearity

การทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบสมมติฐานสำหรับค่าคงที่ (β_0)

เป็นการตรวจสอบว่าเส้นถดถอยควรมีค่าคงที่หรือความชัน (Slope) เท่ากับที่กำหนดหรือไม่ซึ่งจะเป็นการทดสอบเกี่ยวกับจุดตัดบนแกน Y ของเส้นถดถอย โดยกำหนดสมมติฐานทางสถิติดังนี้คือ

$$H_0: \beta_0 = \text{ค่าคงที่ที่กำหนด}$$

$$H_1: \beta_0 \neq \text{ค่าคงที่ที่กำหนด}$$

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบคือ t-test

$$t = \frac{b_0 - \text{ค่าคงที่}}{S_{b_0}} \quad (6)$$

โดยจะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า t จากตาราง ณ ระดับนัยสำคัญ α ด้วย $df = (n-k-1)$ หรือพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น

2. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β_1)

เป็นการตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวคือ X_i ที่นำมาใช้ในตัวแบบสามารถนำมาใช้พยากรณ์ตัวแปรตามได้หรือไม่โดยพิจารณาจากสมการความแปรปรวน ดังนี้

$$\sum (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum (y_i - \bar{y})^2 + \sum (y_i - \hat{y}_i)^2$$

หรือ

$$SST = SSR + SSE \quad (7)$$

การตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวคือ x_i ใช้ได้หรือไม่จะทำได้โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย β_1 ซึ่งมีการทดสอบสองลักษณะดังนี้

- 1) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย β_1 ของตัวแปรอิสระทุกตัวพร้อมๆกันโดยกำหนดสมมติฐานทางสถิติดังนี้

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$$

$H_1: \beta_i \neq 0$ อย่างน้อย 1 ตัว หรือมีอย่างน้อย 1 ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

สถิติสำหรับการทดสอบคือ F-test

$$F = \frac{SSR/k}{SSE/(n-k-1)} \quad (8)$$

โดยจะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า F จากตารางสถิติด้วยค่า $df = k$ และ $n-k-1$

2) ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ β_1 ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวโดยกำหนดสมมติฐานดังนี้

$H_0: \beta_j = 0$ หรือตัวแปรอิสระตัวที่ j ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

$H_1: \beta_j \neq 0$ หรือตัวแปรอิสระตัวที่ j มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบคือ t-test

$$t = \frac{b_j - 0}{S_{b_j}} \quad (9)$$

โดยจะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า t ที่เปิดได้จากตารางสถิติด้วย $df = (n-k-1)$ ที่ระดับนัยสำคัญ α หรือพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น ถ้ายอมรับสมมติฐานแสดงว่า ตัวแปรอิสระตัวที่ j นั้นไม่ควรอยู่ในตัวแบบ

การเลือกสมการถดถอยที่ดีที่สุด

สมการถดถอยที่ดีที่สุด ควรเป็นสมการที่มีตัวแปรอิสระในสมการน้อยที่สุด แต่มีประสิทธิภาพในการอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้คือน้อยใกล้เคียงกับสมการถดถอยที่มีตัวแปรอิสระมากกว่า (ทรงศิริ, 2549) ซึ่งอาจพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณ S_y ถ้ามีค่าน้อยแสดงว่า ตัวแบบสมการถดถอยที่ใช้มีความเหมาะสมดี หรือพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R^2 ตัวแบบที่อาจไม่จำเป็นต้องใช้ตัวแปรอิสระมากนัก เพราะบางครั้งการใช้ตัวแปรอิสระน้อยกว่าอาจจะอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้พอๆกันกับตัวแบบที่ใช้ตัวแปรอิสระมากกว่า ซึ่งโดยปกติแล้วถ้ามีตัวแปรอิสระมากขึ้น ย่อมจะทำให้ค่า R^2 สูงขึ้นตามไป

ด้วย ทำให้ดูเหมือนว่า ตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีผลต่อตัวแปรตามมาก แต่บางครั้งตัวแปรอิสระเหล่านั้นที่นำมาใช้ในตัวแบบเดียวกันเกิดมีความสัมพันธ์กันเองสูง จะส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามให้มีค่า R^2 สูงไปด้วย เรียกว่าการเกิด Multicollinearity ทำให้ค่า R^2 สูงเกินความจริงมาก กรณีนี้ควรจะเลือกใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากกว่า ดังนั้นในการเลือกสมการถดถอยที่ดีที่สุดก็คือการเลือกสมการถดถอยที่เหมาะสมกับข้อมูลและสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามได้ใกล้เคียงหรือมีความผิดพลาดน้อยที่สุด

ค่าสถิติในการเลือกรูปแบบการถดถอยที่ดีที่สุด

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นค่าที่แสดงขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Y และตัวแปร X_i
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วนเป็นค่าที่แสดงขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Y และตัวแปร X_i เมื่อค่าของตัวแปรอิสระ X_j และ X_k คงที่
3. ผลรวมเนื่องจากการถดถอย SSR เป็นส่วนของความผันแปรรวม รูปแบบของการถดถอยที่เหมาะสมจะเป็นรูปแบบที่มีค่า SSR สูงสุด
4. ผลรวมกำลังสองไม่เนื่องจากการถดถอย SSE หรือผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน การพิจารณาเป็นแบบเดียวกับการพิจารณา SSR แต่ในทางตรงกันข้าม รูปแบบการถดถอยที่เหมาะสมเป็นรูปแบบที่มีค่า SSE ต่ำที่สุด
5. ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด R^2
6. ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปรับค่าแล้ว R_a^2 รูปแบบการถดถอยที่มีจำนวนตัวแปรอิสระมากกว่าจะให้ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนดแล้วน้อยกว่า ดังนั้นจะเลือกรูปแบบการถดถอยที่ให้ทั้ง SSE ต่ำและจำนวนตัวแปรอิสระในรูปแบบน้อย
7. ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนดบางส่วน เป็นค่าที่แสดงสัดส่วนหรือ % ที่ตัวแปรอิสระมีส่วนในผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อนจากรูปแบบที่มีตัวแปรอิสระ X_j และ X_k อยู่แล้ว
8. ค่า VIF เป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ รูปแบบการถดถอยที่ดีตามข้อสมมติของรูปแบบการถดถอยเป็นรูปแบบที่ตัวแปรอิสระเป็นอิสระกัน

วิธีการเลือกตัวแปรอิสระเพื่อให้ได้สมการถดถอยที่เหมาะสม

วิธีการคัดเลือกที่นิยมใช้กันมี 3 วิธี

1. วิธี Forward Selection เป็นวิธีการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในตัวแบบทีละ 1 ตัวตามลำดับของความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม เมื่อตัวแปรเข้าไปในตัวแบบแล้วจะมีการทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นสามารถเข้าไปในตัวแบบได้หรือไม่ จะทำจนกว่าจะไม่มีตัวแปรอิสระใดเข้าไปในสมการได้อีกจึงหยุดการคัดเลือกและถือว่าสมการที่ได้นั้นมีความเหมาะสม
2. วิธี Backward Elimination เป็นวิธีการคัดเลือกตัวแปรอิสระออกจากตัวแบบของสมการถดถอยทีละตัวแปร โดยเริ่มจากการสร้างตัวแบบของสมการถดถอยที่รวมเอาตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดไว้แล้วเข้าในสมการให้หมด แล้วคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ไม่ควรจะอยู่ในตัวแบบออกมาทีละตัว 1 ตัวแปร จนกระทั่งไม่มีตัวแปรถูกคัดเลือกออกจากตัวแบบอีก แสดงว่าสมการถดถอยที่ตัวแปรอิสระเหลืออยู่ในสมการนั้นเป็นสมการที่เหมาะสมแล้ว
3. วิธี Stepwise Selection เป็นการคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ค่อนข้างจะซับซ้อนกว่าสองวิธีแรก คือ ขั้นแรกจะเป็นการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในตัวแบบทีละ 1 ตัวแปร เช่นเดียวกับวิธี Forward Selection โดยพิจารณาเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับตัวแปรตามเข้าไปในตัวแบบก่อน แล้วจึงพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์เชิงส่วน (ความสัมพันธ์ที่กำหนดให้ตัวแปรอิสระที่เข้าไปในสมการคงที่) กับตัวแปรตามมากที่สุดเข้าไปในตัวแบบ และพิจารณาว่าตัวแปรอิสระที่เข้าไปในสมการก่อนหน้านั้นทุกตัวควรจะอยู่ในตัวแบบหรือไม่ ถ้าไม่ควรอยู่ก็ตัดออกก่อน แล้วจึงดำเนินการคัดเลือกตัวแปรอิสระที่เหมือนใหม่ แต่ถ้าควรอยู่ก็ให้ดำเนินการคัดเลือกตัวแปรอิสระใหม่ได้เลย ซึ่งจะเห็นว่าวิธี Forward Selection จะไม่ทำเช่นนี้ คือตัวแปรอิสระที่เข้าไปอยู่ในตัวแบบแล้วจะไม่นำมาพิจารณาตัดออก

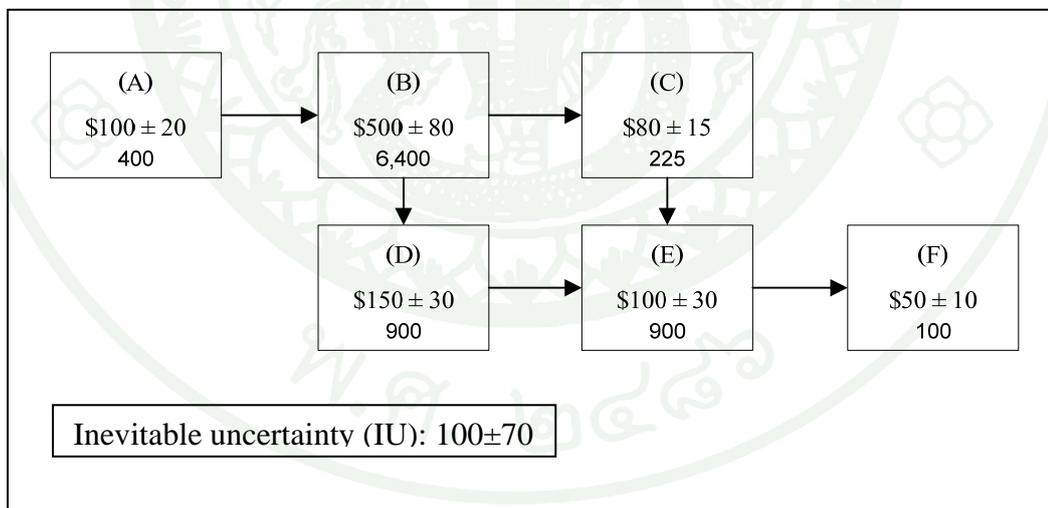
การประมาณราคาแบบต่อเนื่อง

การประมาณราคาแบบต่อเนื่อง (Successive estimating) เป็นวิธีการที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในยุโรปทางตอนเหนือ ซึ่งได้ถูกพัฒนาขึ้นมาโดย Prof. Steen Lichtenberg of the Technical University of Denmark เพื่อใช้ในการประมาณราคา (Barrie and Paulson, 1992)

วิธีการนี้ใช้หลักการทางสถิติ เพื่อให้สามารถประมาณราคาได้อย่างถูกต้องแม่นยำและใช้เวลาน้อยลง โดยวิธีนี้จะคิดราคากับค่าความไม่แน่นอนในรูปแบบของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งถ้าองค์ประกอบอันไหนมีความไม่แน่นอนสูงก็จะต้องแตกองค์ประกอบนั้นออกมาเป็นส่วนย่อยแล้วทำซ้ำไปเรื่อยๆ จนกว่าจะแตกองค์ประกอบต่อไปไม่ได้

ตัวอย่าง

ให้ประมาณราคาของโครงการที่มีข้อมูลราคาของกิจกรรมในโครงการ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รายละเอียดราคา ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนของแต่ละกิจกรรมในโครงการ

ที่มา: สันติ (2549)

สัญลักษณ์

(L)
M±S
$V = S^2$

L = ชื่อกิจกรรม

M = ราคาเฉลี่ย

S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

V = ค่าความแปรปรวน

IU = แฟกเตอร์ที่เหนือการควบคุมของโครงการ

วิธีทำ

1. หาราคารวมของโครงการ (C_{Proj}) โดยการรวมราคาของแต่ละกิจกรรม (C)

$$C_{Proj} = C_A + C_B + C_C + C_D + C_E + C_F + C_{IU}$$

$$= 100 + 500 + 80 + 150 + 100 + 50 + 100 = 1080$$

2. คำนวณค่าความแปรปรวนรวมของโครงการ (V_{Proj})

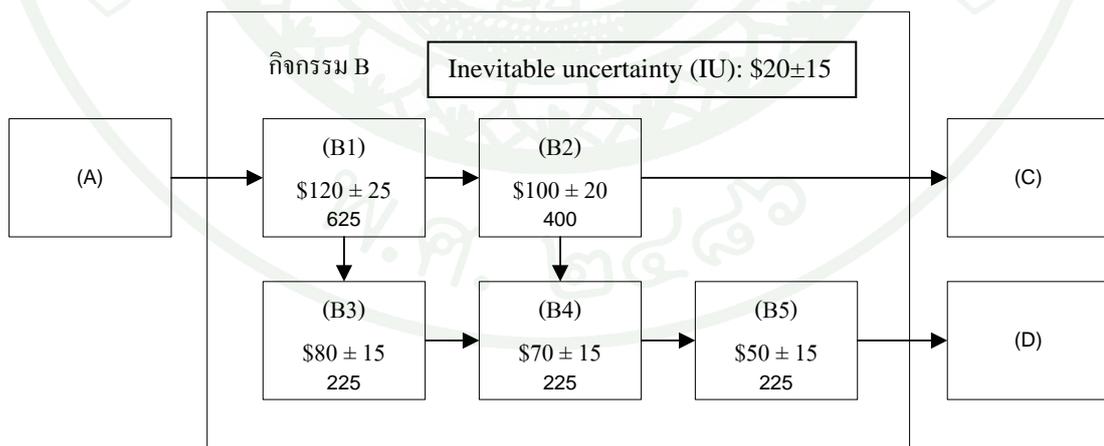
$$V_{Proj} = 20^2 + 80^2 + 15^2 + 30^2 + 30^2 + 10^2 + 70^2 = 13825$$

3. คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของโครงการ (S_{Proj})

$$S_{Proj} = \sqrt{13825} = \pm 118$$

ดังนั้น ราคาประมาณของโครงการเท่ากับ 1080 ± 118

การประมาณราคาอาจประมาณได้ใหม่หากราคาที่เหมาะสมข้างต้นยังไม่เป็นที่พอใจ โดยเลือกกิจกรรมที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงมากที่สุดมาแตกเป็นกิจกรรมย่อยๆ ลงอีก ในตัวอย่างนี้เลือกกิจกรรม B สมมติว่ากิจกรรม B สามารถแตกย่อยได้ 5 กิจกรรม ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 รายละเอียดราคาและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมย่อย B

ที่มา: สันติ (2549)

ทำการคำนวณราคา ค่าความแปรปรวน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรม B ใหม่ (C_B , V_B , S_B)

$$C_B = 120 + 100 + 80 + 70 + 50 + 20 = 440$$

$$V_B = 25^2 + 20^2 + 15^2 + 15^2 + 15^2 + 15^2 = 1925$$

$$S_B = \sqrt{1925} = 44$$

ดังนั้น กิจกรรม B จะมีราคาใหม่เท่ากับ 440 ± 44 ทำให้ราคารวมของโครงการคำนวณใหม่ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} C_{\text{Proj}} &= C_A + C_B + C_C + C_D + C_E + C_F + C_{\text{IU}} \\ &= 100 + 440 + 80 + 150 + 100 + 50 + 100 = 1020 \end{aligned}$$

$$V_{\text{Proj}} = 20^2 + 44^2 + 15^2 + 30^2 + 30^2 + 10^2 + 70^2 = 9361$$

$$S_{\text{Proj}} = \sqrt{9361} = \pm 97$$

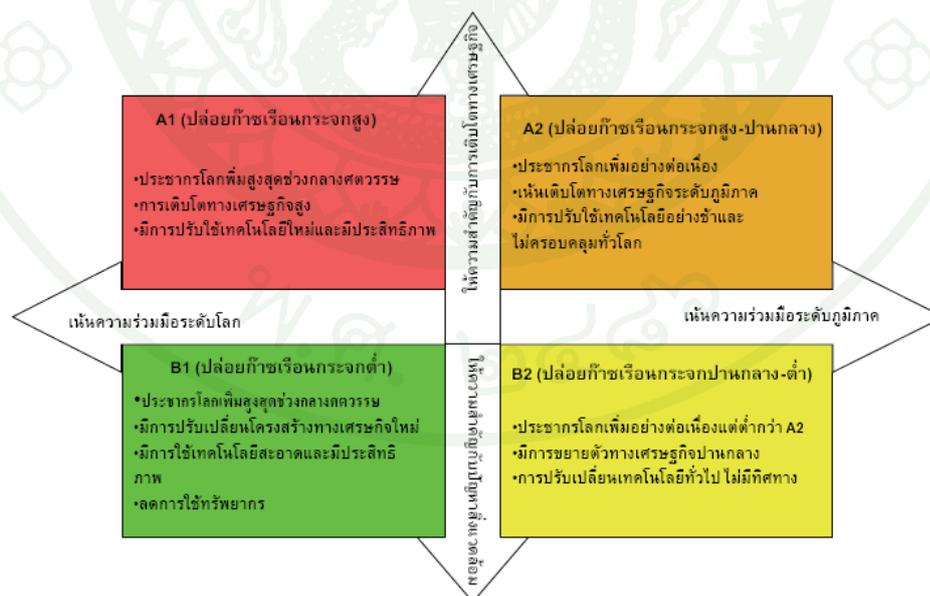
ดังนั้นราคาของโครงการที่คำนวณใหม่ จะเท่ากับ 1020 ± 97 และอาจคำนวณในแนวเดียวกันนี้กับกิจกรรมอื่นๆ จนกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถที่จะแตกเป็นกิจกรรมย่อยได้อีก

แบบจำลองภูมิอากาศ

แบบจำลองภูมิอากาศ (Climate Model) เป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการลอกเลียน (Simulate) ปฏิสัมพันธ์ของพลังงานในบรรยากาศ มหาสมุทร พื้นดิน และน้ำแข็ง นำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น การศึกษาพลวัตของภูมิอากาศ (Weather) และระบบภูมิอากาศ (Climate System) ซึ่งปัจจุบันถูกนำมาใช้ในการสร้างสภาพเหตุการณ์ภูมิอากาศในอนาคตที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศ

ภาพจำลองการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศในอนาคตเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้เป็นข้อมูลนำเข้าให้กับแบบจำลองภูมิอากาศ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกอาจจะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคตตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในทิศทางต่างๆ กัน ซึ่งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC) ได้กำหนดความเป็นไปได้ของการพัฒนาเป็น 4 รูปแบบหลัก (กัณฐกรีย์, 2553) ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ภาพจำลองการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตจากรายงานของ IPCC (IPCC Special Report on Emission Scenario หรือ SRES)

ที่มา: กัณฐกรีย์ (2553) อ้างถึง IPCC (2001)

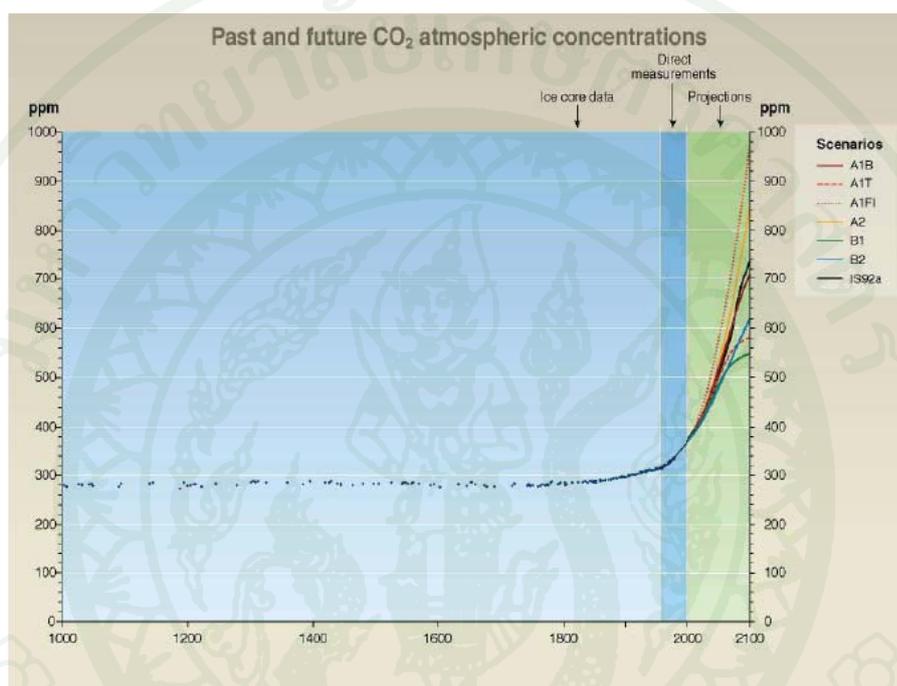
รูปแบบ A เป็นภาพจำลองที่ถูกพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยแบ่งย่อยเป็น

- แบบ A1 คือ ภาพจำลองที่ในอนาคตการพัฒนามีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จำนวนประชากรโลกสูงสุดในทศวรรษ หลังจากนั้นจะลดลงเล็กน้อย เทคโนโลยีมีประสิทธิภาพสูง มีการพัฒนาบุคลากร มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ความแตกต่างของรายได้ประชาชาติระหว่างภูมิภาคลดลง นอกจากนี้ยังแยกออกเป็นภาพจำลองย่อยต่างๆ คือ
  - A1FI (Fossil intensive) เป็นรูปแบบขึ้นอยู่กับพลังงานฟอสซิล เช่น น้ำมัน ถ่านหิน
  - A1T (Non-fossil energy sources and technology) เป็นรูปแบบที่ไม่ใช้พลังงานฟอสซิลเป็น หลักแต่ใช้เทคโนโลยีอื่นๆ แทน
  - A1B (Balance of all sources) เป็นรูปแบบที่มีความสมดุลของแหล่งพลังงานที่ใช้ ไม่เน้นการใช้พลังงานฟอสซิลหรือพลังงานหมุนเวียนอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะมีการผสมผสานระหว่างพลังงานทั้งสองแบบ
- แบบ A2 คือ ภาพจำลองที่ในอนาคตการพัฒนาของโลกจะมีความหลากหลาย มีการพึ่งพาตนเองมากขึ้นภายในภูมิภาค มีการอนุรักษ์เอกลักษณ์ท้องถิ่น จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับภูมิภาค การเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีช้ากว่าแบบอื่น และกระจายตามท้องถิ่นและภูมิภาค

รูปแบบ B เป็นภาพจำลองที่ถูกพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าการพัฒนาแบบ A โดยแบ่งย่อยเป็น

- แบบ B1 เป็นภาพจำลองการพัฒนาโดยในอนาคต ประชากรเพิ่มสูงในตอนทศวรรษเช่นเดียวกับแบบ A1 และลดลงหลังจากนั้น แต่โครงสร้างเปลี่ยนอย่างรวดเร็วไปเป็นภาคบริการและสารสนเทศ ลดการใช้วัตถุ มีการใช้เทคโนโลยีที่สะอาด เน้นที่การแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในระดับนานาชาติให้มีความเสมอภาค แต่ไม่มีการนำประเด็นด้านภูมิอากาศมาเป็นแรงจูงใจ

- แบบ B2 เป็นภาพจำลองการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นหรือภูมิภาค ประชากรเพิ่มขึ้นต่อเนื่องแต่น้อยกว่า A2 มีการพัฒนาเศรษฐกิจปานกลาง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหลากหลายและช้าลงกว่า B1 และ A1 โดยมีการปกป้องสิ่งแวดล้อม และความเสมอภาคของสังคมที่เน้นที่ท้องถิ่นและภูมิภาค

ภาพที่ 7 ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศโลกตั้งแต่ ค.ศ. 1000 ถึงปัจจุบัน และปริมาณในอนาคตจากภาพจำลองการปลดปล่อย SRES scenarios แบบต่างๆ คือ A1B, A1T, A1FI, A2, B1, B2 และ IS92a

ที่มา: กัณทริย์ (2553) อ้างถึง IPCC (2001)

นอกจากนั้นยังมีภาพจำลองของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เรียกว่า IS92 Scenario ซึ่งเป็นภาพจำลองที่กำหนดให้มีการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจกในสัดส่วนคงที่ในแต่ละปี เช่น

IS92a มีการเพิ่มขึ้นของของก๊าซเรือนกระจกปีละ 1 % (เฉพาะก๊าซเรือนกระจกและหรือละอองลอยซัลเฟต

IS92d มีการเพิ่มขึ้นของของก๊าซเรือนกระจก 0.5 %

การสร้างสภาพภูมิอากาศในอนาคต (Climate change scenarios) จากแบบจำลองภูมิอากาศโลก (General Circulation Models, GCMs)

ภาพเหตุการณ์ภูมิอากาศในอนาคตถูกสร้างขึ้นมาจากแบบจำลองภูมิอากาศโลก หรือ General Circulation Models (GCMs) ซึ่งจะใช้ข้อมูลการถ่ายทอดพลังงานระหว่างส่วนประกอบที่สำคัญของโลก 5 ส่วนคือ บรรยากาศ (atmosphere) อุทกภาค (hydrosphere) พื้นธรณี (geosphere) ชีวภพ (biosphere) และพืดน้ำแข็ง (cryosphere) การถ่ายทอดพลังงานความร้อนระหว่างส่วนประกอบเหล่านี้ ก็เพื่อให้เกิดความสมดุลของพลังงานโลกที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศและฤดูกาลในที่ต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การแพร่กระจาย และการสืบทอดเผ่าพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติที่ได้รับอิทธิพลจากภูมิอากาศ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อผลผลิตการเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย และประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่ต้องพึ่งพาน้ำฝนตามธรรมชาติในการผลิต ซึ่งเมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งขององค์ประกอบภูมิอากาศเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศเพิ่มขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน (ป่าไม้) ย่อมมีส่งผลกระทบต่อสมดุลของพลังงานโลก

แบบจำลองภูมิอากาศโลกในอนาคต

แบบจำลองภูมิอากาศโลกในอนาคต (GCMs) เป็นการสร้างเหตุการณ์ภูมิอากาศโลกเมื่อก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ของปัจจุบัน ซึ่งเรียกว่า double CO₂ (2 x CO₂) เหตุผลที่เลือกใช้ความเข้มข้นระดับนี้เป็นเกณฑ์ อาจเนื่องจากการประมวลผลของ GCMs มีความซับซ้อนมาก ต้องใช้ข้อมูล เวลาและทรัพยากรอื่น ๆ ในการประมวลผลมาก จึงสามารถสร้างสภาพภูมิอากาศได้เมื่อปริมาณ CO₂ มีอยู่ในระดับนี้เท่านั้น แต่ต่อมามีการพัฒนา Transient scenarios ขึ้นมาคือเมื่อปริมาณ CO₂ มีกึ่งหนึ่งของ double CO₂ GCMs ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาโดยประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งสิ้น ดังในตารางที่ 11 แสดงสถาบัน ชื่อของแบบจำลอง และ Scenarios ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล

ตารางที่ 11 GCMs ของสถาบันต่างๆ

Center	Acronym	Model	SRES Scenario Runs					
Max Plan ck Institute fur Meteorologie	MPIFM	ECHAM4/0						
		PYC3	A2	B2				
Hadley Centre for Climate Prediction and Research	HCCPR	HADCM3	A1F1	A2	B1		B2	
			A2b	A2c	B2b			
Australia's Commonwealth Scientific and industrial Research Organization	CRIRO	CRIRO-Mk2	A1	A2	B1	B2		
National Center for Atmospheric Research	NCAR	NCAR-CSM	A2					
		NCAR-PSM	A2	B2				
Geophysical Fluid Dynamics Research	GFDL	R30	A2					
Canadian Center for Climate Modeling and Analysis	CCCma	CGCM2	A2					B2
			A2b	B2b				
			A2c	B2b				
Center for Climate Research Studies (CCSR) National Institute for Environmental Studies (NIES)	CCSR/ NIES	CCSR/NIES AGCM CCSR OGCM	A1	A1F1	A1T	A2	B1	B2

ที่มา: กัณฑ์ (2553) อ้างถึง IPCC (2001)

GCMs เป็นแบบจำลองในระดับมหภาค (Macroscale) ซึ่งจะแสดงผลในพื้นที่ขนาดใหญ่ (Global scale) เช่น 300 x 300 กิโลเมตร ทำให้ไม่เหมาะสมในการนำผลลัพธ์มาใช้วิเคราะห์ผลกระทบในระดับท้องถิ่น หรือประเทศที่ต้องการความละเอียดในเชิงพื้นที่และเวลา จึงต้องมีการลดขนาด (Downscale) ข้อมูลลงในพื้นที่ขนาดเล็ก ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีการทางสถิติ หรือการใช้แบบจำลองภูมิอากาศภูมิภาค

แบบจำลองภูมิอากาศภูมิภาค (Regional Climate Models หรือ RCMs)

RCMs จะแสดงผลในพื้นที่ที่ขนาดเล็กลง เช่น 50 x 50 หรือ 36 x 36 กิโลเมตร สามารถนำมาใช้ประเมินผลกระทบและความอ่อนไหวในระดับภูมิภาค ได้ดีกว่า GCMs ซึ่ง RCMs จะประมวลผลจากการใช้ข้อมูลจาก GCMs เป็นขอบเขต และใช้ปัจจัยที่ซับซ้อนในระดับท้องถิ่นมาประกอบ เช่น อุณหภูมิ คลื่นลม และ ฝน เป็นต้น ทำให้สามารถคาดการณ์ถึงภัยพิบัติทางภูมิอากาศที่อาจจะเกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างค่อนข้างแม่นยำ ซึ่ง GCMs ไม่สามารถคาดการณ์ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Schonefeldt and Holz (2002) งานวิจัยเรื่อง Web Based Flood Information System for Urban Areas มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ของการเตือนภัยและระบบจัดการมาตรการฉุกเฉินที่ Frankfurt/Order หนึ่งในสามของพื้นที่ทดสอบของโครงการ Osiris ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบนวัตกรรมของการแก้ปัญหาหน้าท่วมโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเตือนภัยต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม รวมถึงการจัดการมาตรการป้องกันและให้ความช่วยเหลือ การเพิ่มการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงของน้ำท่วม เพื่อการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการสำหรับการป้องกันที่มีประสิทธิภาพในช่วงเหตุการณ์น้ำท่วม ข้อมูลที่ได้รับจากระบบจะอยู่ในรูปข้อความ ตาราง แผนภูมิ รูปภาพแผนที่ และวิดีโอนำเสนอ

Cheng *et al.* (2005) งานวิจัยเรื่อง Collaborative Web Application for Flood Control System of Reservoirs ได้พัฒนาโปรแกรมประยุกต์บนเว็บสำหรับการควบคุมน้ำท่วมของระบบอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลแบบเรียลไทม์ วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือการพัฒนาสภาพแวดล้อมการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐบาลหลายหน่วยงานและกลุ่มผลประโยชน์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้ข้อมูล แบบจำลอง และเครื่องมือในการวิเคราะห์ร่วมกัน ติดต่อกันในสถานที่ที่แตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ การดำเนินการจะต้องใช้ข้อมูลล่าสุด เช่น ปริมาณน้ำฝนที่ไม่คงที่ ปริมาณการไหลเข้าของน้ำและการปล่อยน้ำโดยการแจกจ่ายให้กับพื้นที่ต่างๆ ได้มาซึ่งการคาดการณ์ของระบบอ่างเก็บน้ำในการควบคุมน้ำท่วมจากหลายหน่วยงานที่แตกต่างกัน

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. โปรแกรม PostgreSQL
3. โปรแกรม PostGIS
4. โปรแกรม Macromedia Dreamweaver

วิธีการ

ขั้นตอนในการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานและติดตามสถานการณ์น้ำท่วมในปัจจุบัน รวบรวม ค้นคว้าหาความต้องการของระบบจากเอกสาร หนังสือ แบบฟอร์ม ตาราง คู่มือหรือ กฏระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานและติดตามสถานการณ์อุทกภัยของกรมทางหลวง และ รวบรวมข้อมูลน้ำฝนของกรมอุตุนิยมวิทยา ข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของทางหลวงทั้ง ประเทศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง เพื่อเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการทำนาย งบประมาณ

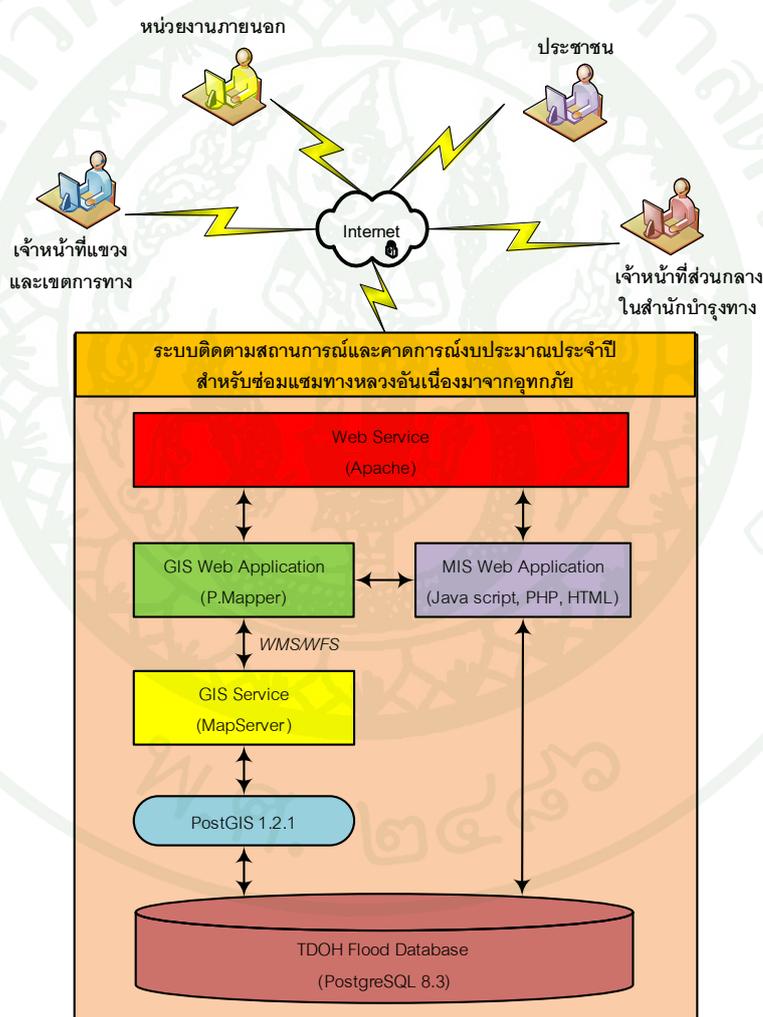
2. ออกแบบระบบและฐานข้อมูล

ภาพที่ 8 แสดงโครงสร้างของระบบฐานข้อมูลและ โปรแกรมประยุกต์จะพัฒนาขึ้น ตารางที่ 12 สรุปรายการโปรแกรมที่ใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยระบบ ในภาพที่ 8 มุ่งเน้นในการนำ โปรแกรมสาธารณสิทธิ (Freeware) และ โปรแกรมโอเพนซอสท์ (Open Source Software) มาใช้ งานเพื่อลดการขาดดุลการค้าของประเทศในการจัดซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปที่มีราคาสูงจาก ต่างประเทศ ระบบในภาพที่ 9 มีองค์ประกอบสำคัญและรายละเอียดดังต่อไปนี้

- โปรแกรม PostgreSQL สำหรับจัดทำฐานข้อมูล GIS/MIS ของโครงการ โดยโปรแกรม PostgreSQL เป็นโปรแกรมสาธารณสิทธิที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลสำหรับการจัดเก็บและบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศ (MIS) และฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ขนาดใหญ่ เนื่องจากโปรแกรม PostgreSQL เป็นโปรแกรมซึ่งกรมทางหลวงใช้งานในปัจจุบันจึงทำให้การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างฐานข้อมูล GIS/MIS ของระบบอื่นๆ ของกรมทางหลวงเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและไม่ก่อให้เกิดปัญหาใดๆ
- โปรแกรม PostGIS เป็นโปรแกรมเสริมที่ช่วยเพิ่มความสามารถให้โปรแกรม PostgreSQL ให้สามารถจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) ภายในฐานข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์แบบ พร้อมทั้งทำหน้าที่เชื่อมต่อการสื่อสารระหว่างฐานข้อมูลในโปรแกรม PostgreSQL กับโปรแกรม GIS ทำให้การค้นหาและเรียกใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) จากโปรแกรม GIS เป็นไปอย่างสมบูรณ์และรวดเร็ว
- โปรแกรม MapServer เป็นโปรแกรมสาธารณสิทธิสำหรับใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล GIS ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยโปรแกรม MapServer จะทำหน้าที่แปลงข้อมูล GIS ที่จัดเก็บอยู่ในฐานข้อมูล PostgreSQL ให้อยู่ในรูปแบบ Web Mapping Service (WMS) หรือ Web Feature Service (WFS) ตามมาตรฐานการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลของ Open Geospatial Consortium (OGC)
- โปรแกรม P.Mapper เป็นโปรแกรมแบบรหัสเปิดสำหรับการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ด้าน GIS ให้สามารถทำงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยโปรแกรม P.Mapper พัฒนาขึ้นโดยใช้เทคโนโลยี AJAX ซึ่งมีจุดเด่นคือช่วยให้การทำงานของโปรแกรมประยุกต์ด้าน GIS มีประสิทธิภาพสูงและลดภาระการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ Server ทั้งยังช่วยลดการ Reload ข้อมูลและ Refresh หน้าจอทำให้โปรแกรมมีความน่าใช้งานมากขึ้น โปรแกรม P.Mapper ยังสามารถทำงานร่วมกับโปรแกรม MapServer ได้ยังมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้ระบบสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว

- โปรแกรมประยุกต์ด้านสารสนเทศ (MIS) จะถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้ภาษา PHP และ JavaScript ร่วมกับภาษา HTML ซึ่งเป็นวิธีการมาตรฐานในการพัฒนาระบบสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในส่วนของ Web Service ของระบบเลือกใช้ Apache ซึ่งเป็นระบบ Web Service ที่กรมทางหลวงใช้งานอยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 8 โครงสร้างของระบบ

ตารางที่ 12 รายการ โปรแกรมที่ใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูล

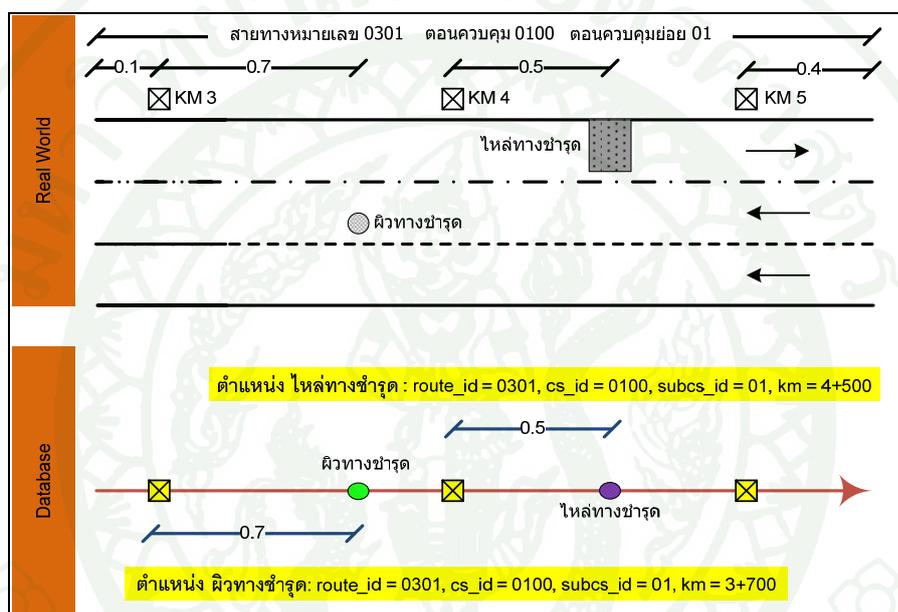
รายการ	ชื่อโปรแกรม
Operating System	Windows 2003 Server R2
Web Service	Apache
DBMS Software	PostgreSQL 8.3/PostGIS 1.3.5
MIS Web Application	PHP 5.2.5/Javascript/HTML
GIS Web Service	Mapserver 4.0
GIS Web Application	P.Mapper 3.2

งานวิจัยนี้ได้ทำการออกแบบฐานข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการของระบบเบื้องต้น ซึ่งข้อมูลที่จัดเก็บ ได้แก่ ข้อมูลสถานการณ์น้ำท่วมสายทางและความเสียหายของสายทาง โดยมีรายละเอียดตามแบบฟอร์ม 1 และแบบฟอร์ม 2 ดังภาพที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยในการออกแบบฐานข้อมูลจะคำนึงถึง Normalization ของฐานข้อมูลเป็นสำคัญ เพื่อป้องกันการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน และป้องกันการขัดแย้งระหว่างข้อมูล ทั้งยังจะช่วยให้การปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นไปอย่างสะดวกและถูกต้อง

อีกทั้งฐานข้อมูลที่ถูกออกแบบขึ้นยังได้ทำการออกแบบให้สามารถสนับสนุนการบอกตำแหน่งในระบบอ้างอิงเชิงเส้น (Linear Referencing System: LRS) ซึ่งเป็นระบบอ้างอิงที่ได้รับความนิยมในการใช้จัดเก็บข้อมูลถนนในต่างประเทศ โดยจุดเด่นของระบบ LRS คือ 1) สามารถในการจัดเก็บข้อมูลตำแหน่งโดยไม่ต้องใช้เครื่องมือที่ซับซ้อนและมีราคาแพงเช่น Global Positioning System (GPS) และ 2) ข้อมูลตำแหน่งที่จัดเก็บโดยระบบ LRS มีความถูกต้องเชิงตรรกะ (Logical Consistency) สูงเนื่องจากระบบ LRS เป็นระบบการบอกตำแหน่งแบบสัมพัทธ์ ซึ่งบอกตำแหน่งโดยการอ้างอิงกับจุดอ้างอิงในสนาม ทั้งนี้ตำแหน่งของข้อมูลความเสียหายจะซ้อนทับพอดิบบนแนวเส้นทางหลวง

ตัวอย่างเช่น การบอกตำแหน่งของรอยแตกบนถนนในระบบ LRS จะประกอบด้วยข้อมูลตำแหน่ง 4 ส่วนคือ

1. หมายเลขถนนและหมายเลขตอนควบคุมที่รอยแตกเกิดขึ้น
2. จุดอ้างอิงในสนามซึ่งอาจเป็นจุดเริ่มต้นของตอนควบคุม
3. ระยะทางตามแนวถนนที่วัดจากจุดอ้างอิงในสนามถึงตำแหน่งของรอยแตก
4. ทิศทางในการวัดระยะทาง อาทิเช่น ตามแนวถนนมุ่งหน้าทางทิศเหนือ เป็นต้น

ภาพที่ 9 ตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลความเสียหายในฐานข้อมูล

3. ศึกษาแนวทางในการคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมความเสียหายของทางหลวง

ขั้นตอนในการคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมความเสียหายของทางหลวงนั้น ได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

3.1 การคาดการณ์จำนวนอุทกภัยรายปี

การคาดการณ์จำนวนอุทกภัยรายปีนั้น ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลน้ำฝน(ภาพที่ 10) และข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของสายทาง (ตารางที่ 13) มาวิเคราะห์หาสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

ระหว่างปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือน (ตัวแปรอิสระ) กับจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้น (ตัวแปรตาม) โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ คือ

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{i,1} + \beta_2 X_{i,2} + \dots + \beta_k X_{i,k} + \epsilon_i, \quad i = 1, 2, \dots, n \quad (10)$$

เมื่อ Y_i คือ จำนวนเหตุการณ์อุทกภัย(NF)

$X_{i,1}, X_{i,2}, \dots, X_{i,k}$ คือ ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือน

$\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_k$ คือ พารามิเตอร์

ϵ_i คือ ความคลาดเคลื่อนของค่าสังเกตที่ i

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1												
2												
3												
4												
5												
6	ที่	รหัสสถานี-สถานี-จังหวัด	วันที่	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	รวม
7	1	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/1/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
8	2	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/2/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
9	3	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/3/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
10	4	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/4/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
11	5	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/5/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
12	6	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/6/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
13	7	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/7/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
14	8	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/8/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
15	9	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/9/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
16	10	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/10/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
17	11	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/11/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
18	12	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/12/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
19	13	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/13/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
20	14	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/14/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
21	15	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/15/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
22	16	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/16/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
23	17	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/17/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
24	18	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/18/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
25	19	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/19/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-
26	20	300201-แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	1/20/2005	0	0	0	0	0	0	0	0	-

ภาพที่ 10 แสดงตัวอย่างข้อมูลปริมาณน้ำฝน

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2551)

ตารางที่ 13 แสดงตัวอย่างข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายความเสียหายของทางหลวง

ปี	หมายเลข ทางหลวง	ตอน ควบคุม	ตอน ย่อย	ชื่อตอน	กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	ระยะทาง (กม.)	ความเสียหาย	ระดับน้ำ (ซม.)	งาน จราจร ผ่านได้	งานกลับสู่ สภาพเดิม
2538	4013	0200	01	ปากนั้ง-ท่าพญา-หัวไทร	7.900	8.400	0.500	ผิวทางไหล่ทางชำรุด เล็กน้อย	20	0	0
2538	4015	0201	01	ลานสกา-จันดี	14.700	14.900	0.200	ผิวทางไหล่ทางชำรุด เล็กน้อย	10	0	0
2538	4015	0100	01	บ.ศาล-ลานสกา	7.350	7.500	0.150	สะพานชำรุดกม.7+433 1แห่ง	15-30	320,000	4,000,000
2538	4015	0100	01	บ.ศาล-ลานสกา	9.500	9.700	0.200	ผิวทางไหล่ทางชำรุด	10	6,000	0
2538	4103	0100	01	นาพรุ-ปากพูน	2.050	2.500	0.450	ผิวทางไหล่ทางชำรุด	5	9,600	0
2538	4186	0100	01	แยก 4140(โรงเหล็ก)-ปากลง	13.600	13.900	0.300	ผิวทางไหล่ทางชำรุด เล็กน้อย	40	0	0
2538	4189	0100	n	แยก 4016(ท่าพุด)-กม. 17+100	5.850	5.920	0.070	ท่อ คสล.ขาดที่ กม. 5+928	30-40	70,000	0

ที่มา: สำนักบริหารบำรุงทาง กรมทางหลวง (2551)

3.2 การคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมความเสียหาย

การคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมความเสียหายจะใช้เทคนิคการประมาณราคาแบบต่อเนื่อง (Successive Estimating) เป็นวิธีการประมาณราคาโดยใช้หลักสถิติ โดยจะคิดราคากับความไม่แน่นอนในรูปของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ประมาณราคาเฉลี่ยต่อครั้งของการเกิดอุทกภัย จากข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของสายทางในอดีต (ตารางที่ 13) โดยได้ประมาณราคาออกเป็นสองส่วนคือ คือส่วนแรกคือเพื่อให้การจราจรผ่านได้ ($UT \pm ST$) และส่วนที่สองคือเพื่อซ่อมแซมความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ($UT \pm SR$) เมื่อทราบจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยประจำปีที่เกิดขึ้น (NF) (สมการที่ 10) จะสามารถคาดการณ์งบประมาณประจำปีที่ใช้สำหรับซ่อมแซมทางหลวงได้ ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$TC = NF[PT(UT \pm ST)] + NF \sum_{i=1}^n [PD_{(i)}(UR_{(i)} \pm SR_{(i)})] \quad (11)$$

เมื่อ	TC	= งบประมาณคาดการณ์ประจำปีสำหรับซ่อมแซมความเสียหายของทางหลวงทั้งหมดอันเนื่องมาจากภาวะน้ำท่วม
	NF	= จำนวนเหตุการณ์อุทกภัยคาดการณ์ที่เกิดขึ้น (จากสมการที่ 1)
	PT	= ความน่าจะเป็นในเชิงงบประมาณงานจราจรผ่านได้
	UT	= ราคาต่อครั้งของงานจราจรผ่านได้
	ST	= ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของราคาต่อครั้งของงานจราจรผ่านได้
	PD _(i)	= ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายแบบ (i)
	UR _(i)	= ราคาซ่อมแซมต่อครั้งสำหรับความเสียหายแบบ (i)
	SR _(i)	= ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของราคาซ่อมแซมต่อครั้งสำหรับซ่อมแซมความเสียหาย แบบ (i)

3.3 การคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวงในอนาคต

การคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมทางหลวงประจำปีในอนาคต กรมทางหลวงสามารถเอาค่าจากแบบจำลองสภาพภูมิอากาศโลก (General Circulation Models, GCMs) ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านเทคนิคในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้ในการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝนในอนาคต เพื่อนำข้อมูลปริมาณน้ำฝนมาใช้ทำนายจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยรายปี (NF) ในสมการที่ (10) หลังจากนั้นเอาจำนวนการเกิดอุทกภัยที่ได้มากำหนดค่างบประมาณคาดการณ์ประจำปี (TC) จากสมการที่ (11)

4. พัฒนาโปรแกรมประยุกต์

ภาพที่ 11 แสดงแนวทางการทำงานของระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัย โดยระบบที่จัดทำขึ้นมีความสามารถดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 สนับสนุนการนำเข้า สืบค้น และติดตามข้อมูลสถานการณ์น้ำท่วมสายทางและความเสียหายของสายทางแบบเป็นปัจจุบัน

4.1.1 ในระหว่างน้ำท่วมสายทาง เจ้าหน้าที่แขวงการทางทำการรายงานสถานการณ์น้ำท่วมรายวันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเจ้าหน้าที่แขวงการทางรายงานข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ข้อมูลตำแหน่งการเกิดน้ำท่วมผ่านระบบอ้างอิงเชิงเส้น (Linear Referencing System) โดยการระบุหมายเลขสายทาง หมายเลขตอนควบคุม หมายเลขตอนควบคุมย่อย และหลักกิโลเมตรเริ่มต้นและสิ้นสุดของการเกิดน้ำท่วม

4.1.1.2 ข้อมูลระดับความสูงของการท่วมรายวัน

4.1.1.3 ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวของภาวน้ำท่วมในแต่ละวัน

4.1.1.4 สามารถเชื่อมต่อระบบ CCTV เพื่อสามารถนำเสนอภาพเหตุการณ์

แบบ Real Time

4.1.2 กรณีทางหลวงได้รับความเสียหายจากภาวน้ำท่วม เจ้าหน้าที่แขวงการทางรายงานข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลที่ควรรายงานประกอบด้วย

4.1.2.1 ข้อมูลประเภทและขอบเขตความเสียหายของทางหลวง

4.1.2.2 ในเหตุการณ์น้ำท่วมหนึ่งครั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสายทางมากกว่าหนึ่งประเภท เช่น ทั้งผิวทางและไหล่ทางได้รับความเสียหายจากภาวน้ำท่วม

4.2 สามารถสรุปสภาพน้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงตามพื้นที่และช่วงเวลาที่ใช้กำหนด

4.2.1 ตามหมายเลขตอนควบคุมย่อย หมายเลขทางหลวง แขวงการทาง และสำนักทางหลวง

4.3 สามารถสรุปผลข้อมูลทางสถิติระบุความซ้ำซากของปัญหาทั้งในเชิงพื้นที่และตามประเภทความเสียหาย

4.3.1 ตามหมายเลขตอนควบคุมย่อย หมายเลขทางหลวง แขวงการทาง และสำนักทางหลวง

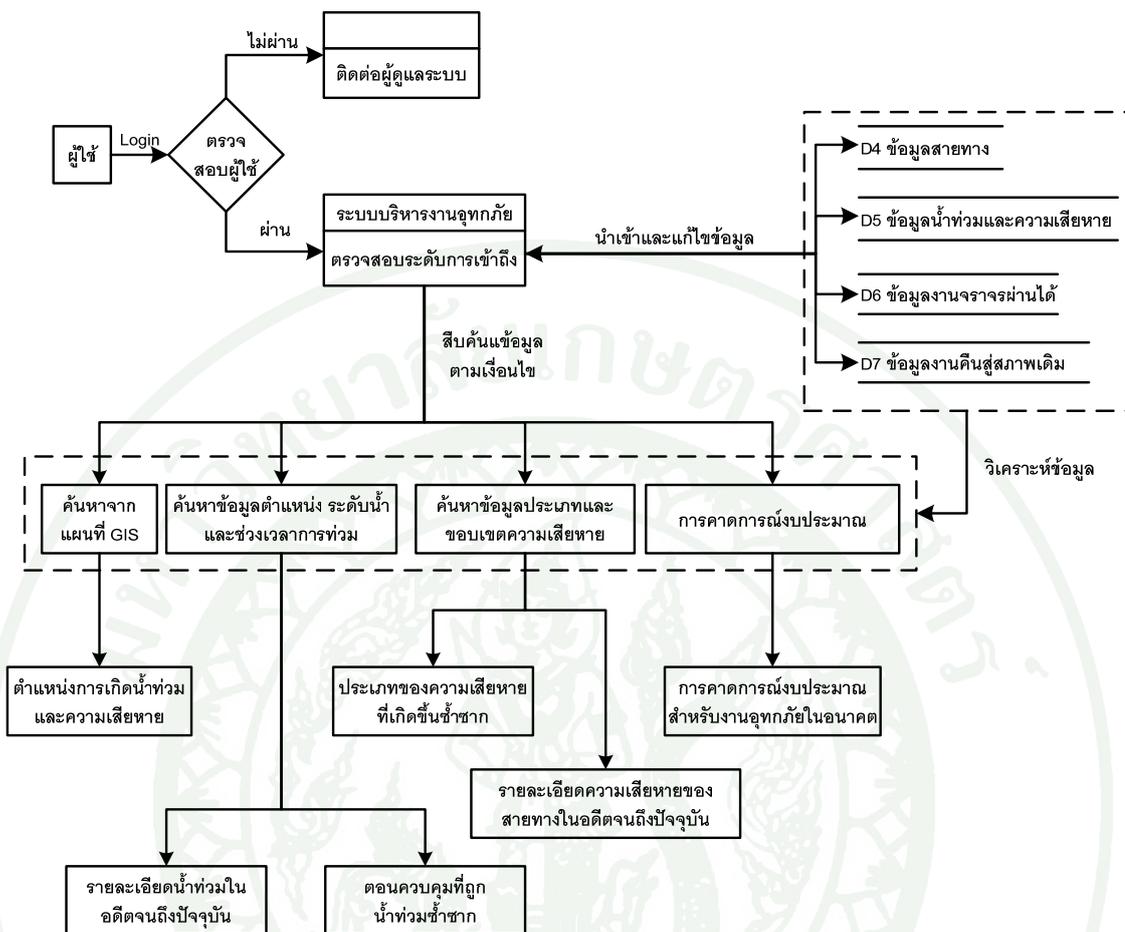
4.4 การแสดงผลในรูปของแผนที่ GIS แสดงตำแหน่งน้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงและข้อมูลเหตุการณ์อื่นๆ ตามช่วงเวลาและเงื่อนไขที่ผู้ใช้กำหนด

4.4.1 แสดงการกระจายของทางหลวงที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม

4.4.2 สามารถเผยแพร่ข้อมูลน้ำท่วมถนนให้แก่ประชาชนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกเส้นทางในภาวะน้ำท่วม

4.4.3 สามารถบันทึกเส้นทางเสี่ยงที่แนะนำในกรณีที่ทางหลวงมีน้ำท่วมสูงหรือได้รับความเสียหาย

4.5 สามารถคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัยที่ใช้ในปีถัดไปได้

ภาพที่ 11 แสดงแนวทางการทำงานของระบบ

โดยระบบที่จัดทำขึ้นได้แบ่งระดับผู้ใช้งานออกเป็น 4 กลุ่มดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การแบ่งระดับผู้ใช้งาน

กลุ่มผู้ใช้งาน	การนำเข้าและแก้ไขข้อมูล	การสืบค้นข้อมูล
เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ในสำนักบารุงทาง	นำเข้าและแก้ไขข้อมูล ได้ทั่วประเทศ	สืบค้นข้อมูลได้ทั้งหมด
เจ้าหน้าที่ เขตการทาง	นำเข้าและแก้ไขข้อมูล ในเขตของตนเอง	สืบค้นข้อมูลได้ทั้งหมด
เจ้าหน้าที่ แขวงการทาง	นำเข้าและแก้ไขข้อมูล ในแขวงของตนเอง	สืบค้นข้อมูลได้ทั้งหมด
หน่วยงานภายนอก	ไม่สามารถนำเข้าและแก้ไขข้อมูล	สืบค้นข้อมูลได้จำกัด

5. ทดสอบและปรับแก้โปรแกรม

ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการทดสอบและปรับแก้โปรแกรมเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการออกแบบและเขียนโปรแกรม

ผลและวิจารณ์

ผล

1. การออกแบบระบบและฐานข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้ทำการออกแบบฐานข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการของการใช้งาน โดยในการออกแบบฐานข้อมูล ผู้วิจัยได้คำนึงถึง Normalization ของฐานข้อมูลเป็นสำคัญเพื่อป้องกันการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนและป้องกันการขัดแย้งระหว่างข้อมูล ทั้งยังจะช่วยให้การปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นไปอย่างสะดวกและถูกต้อง

ตาราง centerline ในภาพที่ 12 จัดเก็บข้อมูลตอนควบคุมของกรมทางหลวง โดยตาราง centerline สามารถเชื่อมโยงกับตาราง division ผ่านทาง district_code เพื่อแสดงขอบเขตความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงและสำนักทางหลวง ตาราง centerline ยังจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ (spatial data) แสดงเส้นแนวศูนย์กลางสายทาง (highway centerline)

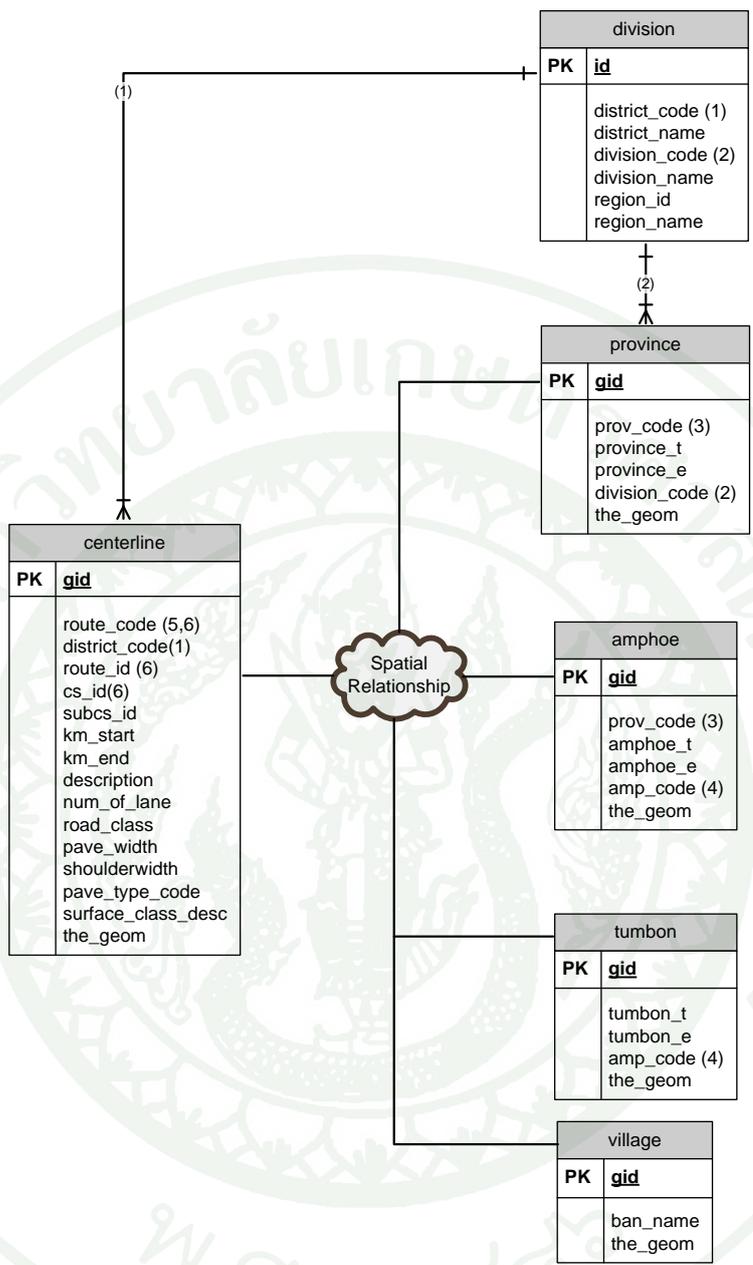
ข้อมูลขอบเขตตำบล (ตาราง tumbol) ขอบเขตอำเภอ (ตาราง amphoe) และขอบเขตจังหวัด (ตาราง province) เชื่อมโยงกับตาราง centerline ในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ (spatial relationship) ซึ่งจะช่วยให้อาจระบุได้ว่าตอนควบคุมใดอยู่ภายใต้ขอบเขตตำบล อำเภอ และจังหวัดใด ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อกรมทางหลวงในกรณีที่ต้องการสรุปข้อมูลตามขอบเขตการปกครอง อนึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอพจนานุกรมฐานข้อมูล (Data Dictionary) โดยละเอียดทั้งหมดในภาคผนวก ก

ภาพที่ 13 จัดเก็บข้อมูลการเกิดอุทกภัยและความเสียหายของสายทาง โดยแบ่งการจัดเก็บข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนคือ ตาราง flood_event ตาราง flood_data ตาราง detour และตาราง damage โดยตาราง flood_event จัดเก็บข้อมูลตำแหน่งการเกิดน้ำท่วม วันที่น้ำเริ่มท่วมและวันที่น้ำลด รวมถึงข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเกิดน้ำท่วม ตาราง flood_data จัดเก็บข้อมูลระดับความสูงของการท่วมรายวัน รวมถึงรูปภาพ ไฟล์ vdo และสถานะของการจราจรในแต่ละวัน ตาราง detour จัดเก็บเส้นทางเลี่ยง และตาราง damage จัดเก็บข้อมูลความเสียหายของสายทางโดยจัดเก็บทั้งประเภทของความเสียหาย ขอบเขตของเขตความเสียหาย และหน่วยวัดของความเสียหาย โดย

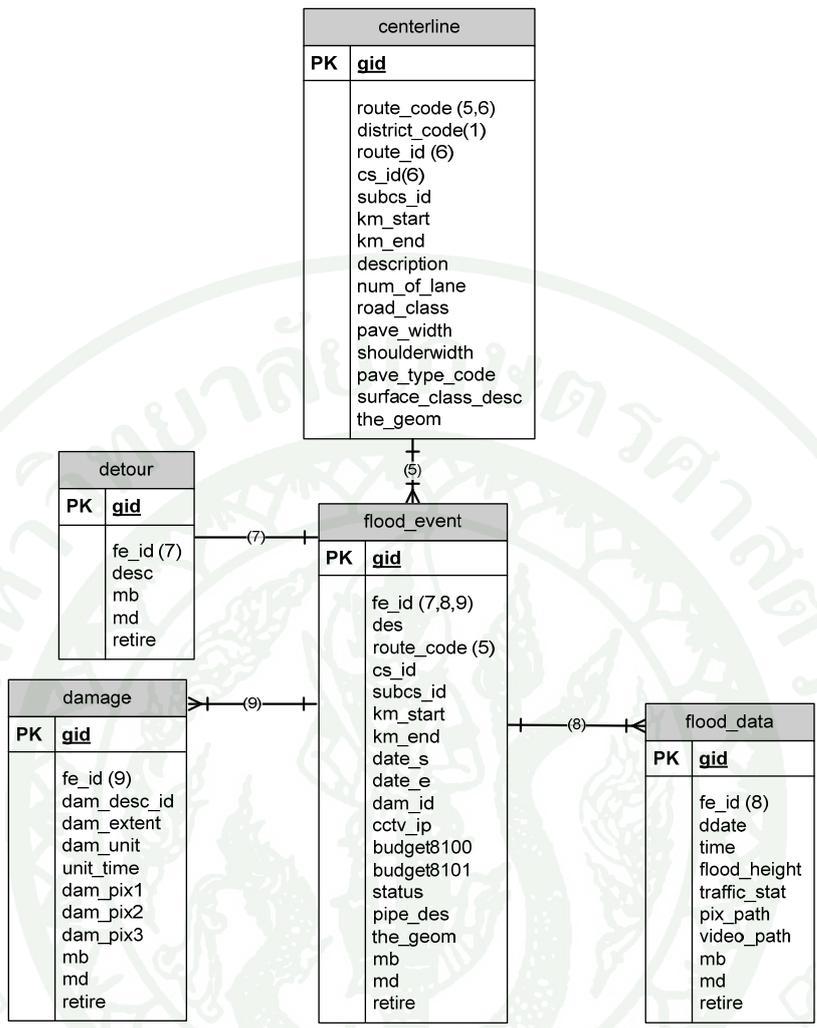
ตาราง damage มีความสัมพันธ์แบบ many-to-one กับตาราง flood_event เพราะในหนึ่งเหตุการณ์ น้ำท่วมอาจมีความเสียหายหลายประเภทเกิดขึ้นกับสายทาง

ตาราง event_other ในภาพที่ 14 จัดเก็บข้อมูลเหตุการณ์อื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นนอกเหนือจาก ความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์อุทกภัย อาทิเช่น ต้นไม้ล้มปิดทับผิวจราจร ถนนกำลังก่อสร้าง เป็นต้น

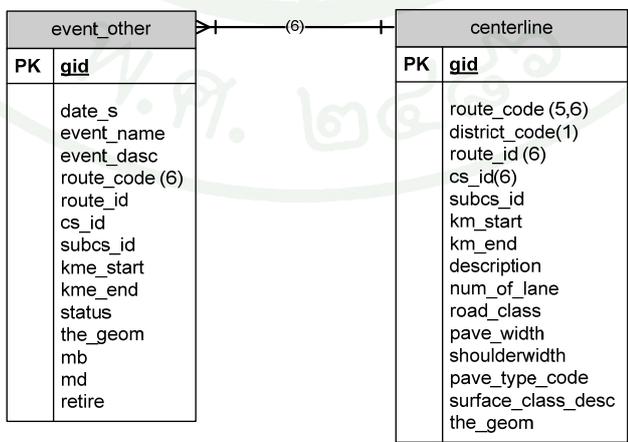
ภาพที่ 15 แสดงแผนภาพ ER Diagram ที่เชื่อมโยงข้อมูลแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน โดยฐานข้อมูลใน ภาพที่ 15 ได้ผ่านการตรวจสอบ Normalization สามขั้นตอน (3rd Normal Form) ตามหลักวิชาการในการออกแบบฐานข้อมูล แผนภาพ ER Diagram ที่ได้จัดทำขึ้นเป็นแบบจำลองกายภาพ (Physical Data Model) ของฐานข้อมูลซึ่งแสดงรายละเอียดข้อมูลที่จะถูกบันทึกในแต่ละตาราง อาทิเช่น ชื่อสนาม (Field name) Primary key และ Foreign Key รวมถึงประเภทความสัมพันธ์ระหว่างตาราง แผนภาพ ER Diagram เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของอาคารซึ่งใช้อ้างอิงในการจัดทำฐานข้อมูลโครงการในขั้นตอนต่อไป

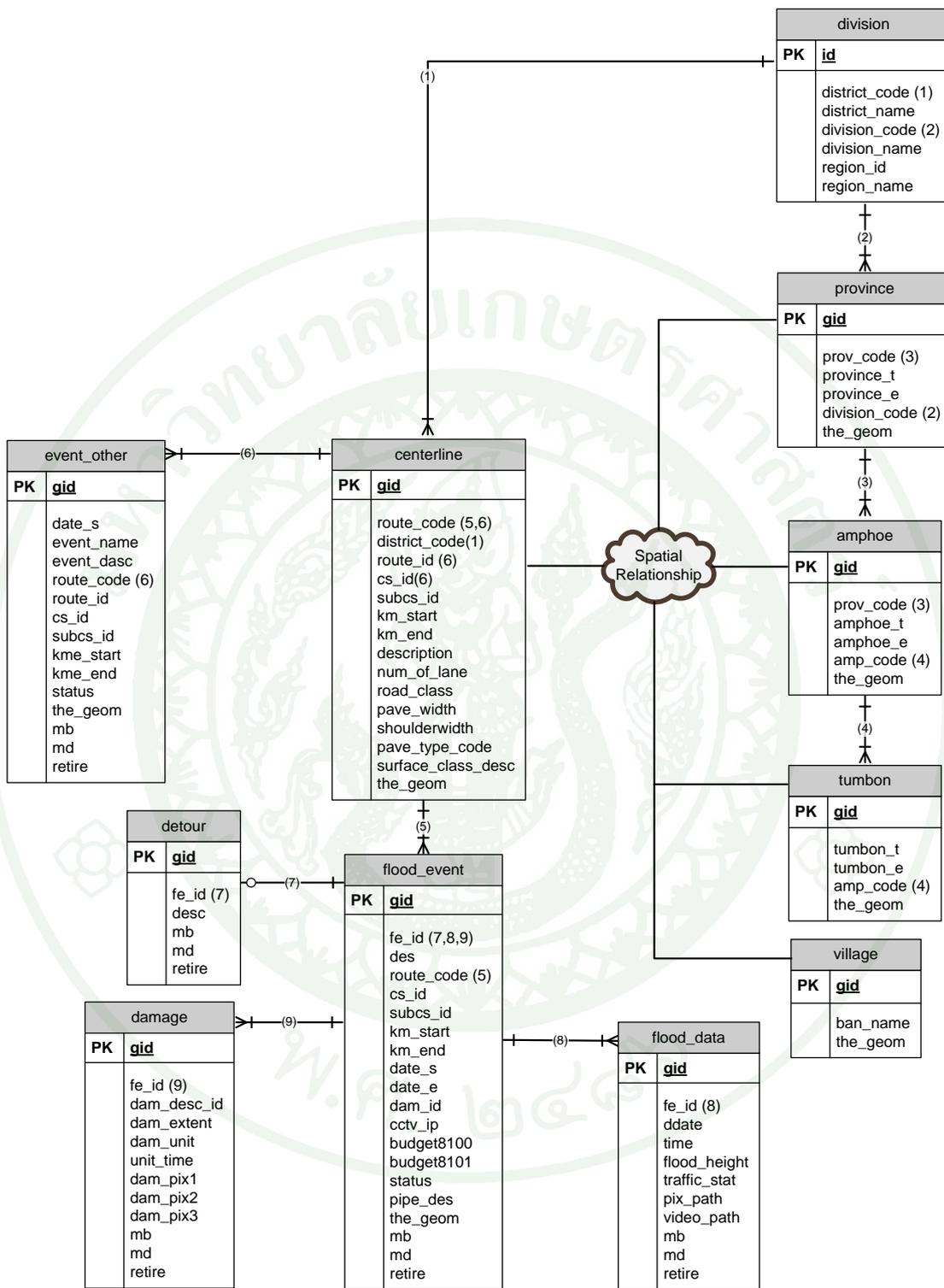
ภาพที่ 12 ข้อมูลขอบเขตความรับผิดชอบของแขวงกรทางและสำนักงานบำรุงทาง

ภาพที่ 13 ข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของสายทาง

ภาพที่ 14 ข้อมูลเหตุการณ์อื่น

ภาพที่ 15 ฐานข้อมูลรวมของระบบ

การแบ่งระดับการใช้งานของผู้ใช้

ในภาพที่ 16 สรุปการแบ่งระดับผู้ใช้งานของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ในรูปแบบแผนภาพต้นไม้ (Tree Diagram) โดยระดับการเข้าถึงในการใช้งานจะแบ่งระดับเป็นสี่ได้ 3 สี่ คือ 1. สี่ฟ้า ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ 3. สี่เขียว หน่วยงานที่สืบค้นได้ คือ สำนักทางหลวงและแขวงการทางโดยสามารถสืบค้นได้เฉพาะเขตความรับผิดชอบของตนเอง ส่วนผู้ดูแลระบบและสำนักบริหารบำรุงทางสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทั้งหมด 4. สี่แดง สืบค้นได้เฉพาะผู้ดูแลระบบและสำนักบริหารบำรุงทางเท่านั้น โดยมีรายละเอียดของระดับการเข้าถึงแบ่งตามหน่วยงานได้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานภายนอก

หน่วยงานภายนอกหรือประชาชนทั่วไปสามารถเฉพาะดูข้อมูล GIS ประกอบด้วย ข้อมูลขอบเขตจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน สายทาง ตำแหน่งแม่น้ำ และตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ อุทกภัย

2. สำนักทางหลวงและแขวงการทาง

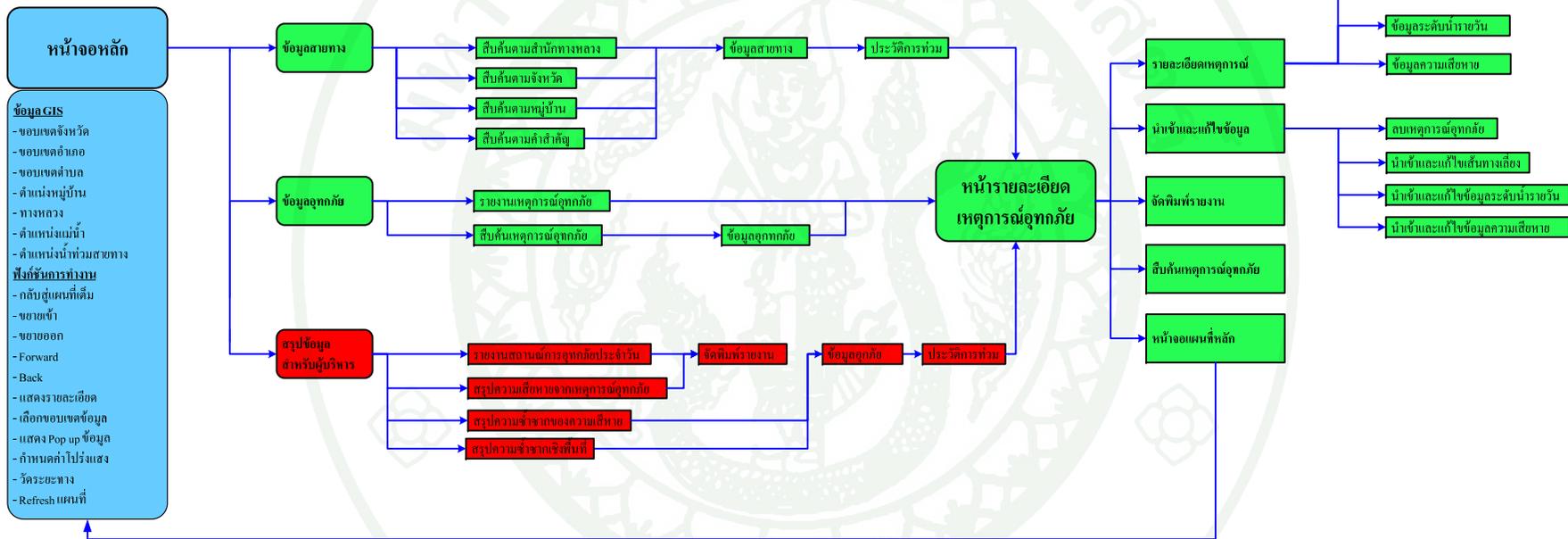
หน่วยงานดังกล่าวสามารถทำการสืบค้น นำเข้าและแก้ไข โดยสามารถทำการสืบค้นข้อมูลได้ตาม สถานี จังหวัด สำนักทางหลวง แม่น้ำ และสามารถทำการสืบค้นข้อมูลสายทาง โดยในการสืบค้นข้อมูลสามารถสืบค้นได้ตาม สำนักทางหลวง จังหวัด หมู่บ้าน คำสำคัญ ซึ่งในการสืบค้นสามารถแสดงรายละเอียดโครงสร้างทางและประวัติการท่วมของสายทางนั้นได้ นอกจากนี้ยังสามารถสืบค้น นำเข้าและแก้ไข ข้อมูลอุทกภัย โดยสามารถสืบค้นข้อมูลอุทกภัย ตามช่วงเวลา จังหวัด สำนักทางหลวง สรุปสถานการณ์อุทกภัยปัจจุบันได้ และยังสามารถดูรายละเอียดข้อมูลอุทกภัยโดยจะมีข้อมูลระดับน้ำรายวัน ความเสียหาย งบประมาณที่ใช้เบื้องต้น โดยในการสืบค้นข้อมูล การนำเข้าและแก้ไขนี้จะสามารถกระทำเฉพาะขอบเขตที่ตัวเองรับผิดชอบเท่านั้น

3. สำนักบริหารบำรุงทางและผู้ดูแลระบบ

สำหรับสำนักบริหารบำรุงทางและผู้ดูแลระบบสามารถสืบค้นข้อมูล แก้ไขข้อมูลของทุกหน่วยงานที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ และยังสามารถดูข้อมูลสรุปสายทางตามจังหวัด ซึ่งจะสามารถดูรายละเอียดประวัติการท่วมของสายทางนั้นได้ และสามารถดูข้อมูลสรุปความชำรุดตามความเสียหาย ความชำรุดเชิงพื้นที่ได้

อนึ่งในส่วนของคุณสมบัติสายทางและข้อมูล GIS ไม่สามารถแก้ไขได้โดยผู้ใช้ระดับใดๆ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่นำมาจากฐานข้อมูลกลาง ดังนั้นในการแก้ไขในส่วนนี้จะต้องแก้ไขที่ฐานข้อมูลกลางเพื่อป้องกันการขัดแย้งกันระหว่างฐานข้อมูลของระบบที่พัฒนาขึ้นกับฐานข้อมูลกลาง

- สืบค้นได้ทั้งหมด (ส่วนกลาง, สำนัก, แขวง, หน่วยงานภายนอก)
- สำนักและแขวง สืบค้นได้เฉพาะพื้นที่ที่รับผิดชอบ และ ส่วนกลางสืบค้นได้ทั้งหมด
- เฉพาะส่วนกลางเท่านั้น

ภาพที่ 16 แผนภาพระดับการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้แต่ละระดับ

2. ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์สำหรับการรายงานและติดตามเหตุการณ์อุทกภัย

งานวิจัยนี้ได้พัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อรองรับการรายงานข้อมูลและติดตามสถานการณ์น้ำท่วมทางหลวง ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยระบบที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการทำงานดังนี้

2.1 การสร้างบัญชีผู้ใช้งาน

ภาพที่ 17 แสดงการนำเข้าและแก้ไขข้อมูลผู้ใช้งาน โดยผ่านผู้ดูแลระบบ โดยนำเข้าข้อมูล ได้แก่ ชื่อผู้ใช้งาน รหัสผ่าน ยืนยันรหัสผ่าน หน่วยงาน และเขตที่รับผิดชอบของผู้ใช้งานที่ต้องการเข้าใช้ระบบ

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์ภัยพิบัติประจำปี
สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัย

นำเข้าและแก้ไขข้อมูลผู้ใช้งาน

ชื่อผู้ใช้:
 รหัสผ่าน:
 ยืนยันรหัสผ่าน:
 หน่วยงาน: สำนักบริหารบำรุงทาง
 เขตรับผิดชอบ:

บันทึกข้อมูล แก้ไขข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก

ค้นหา
 หัวข้อ: ชื่อผู้ใช้

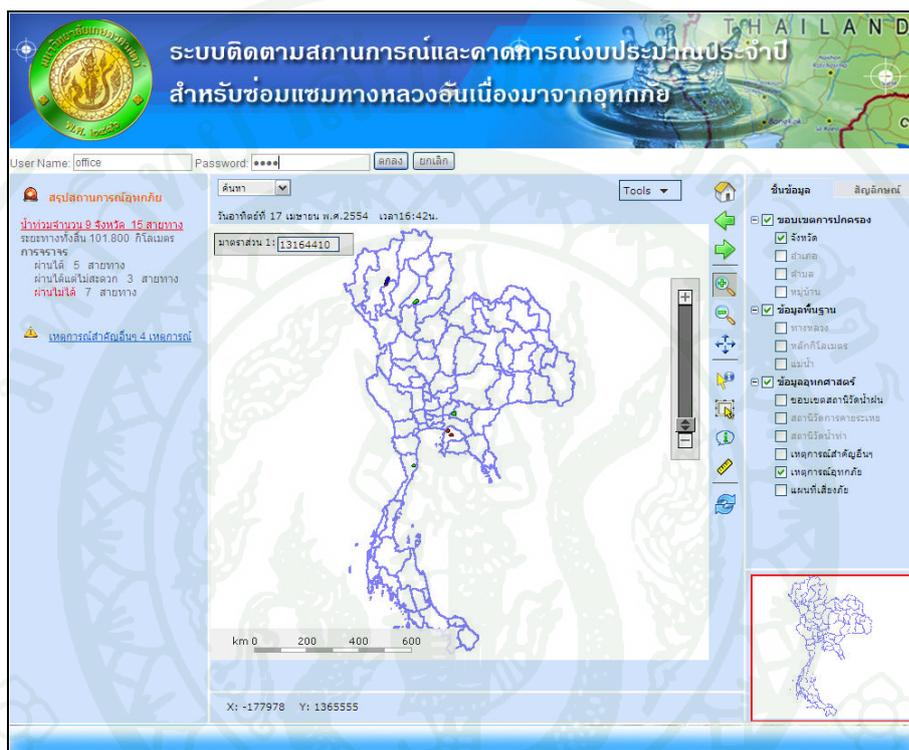
ข้อมูล

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11-20 21-30 31-40 41-43 Next >>

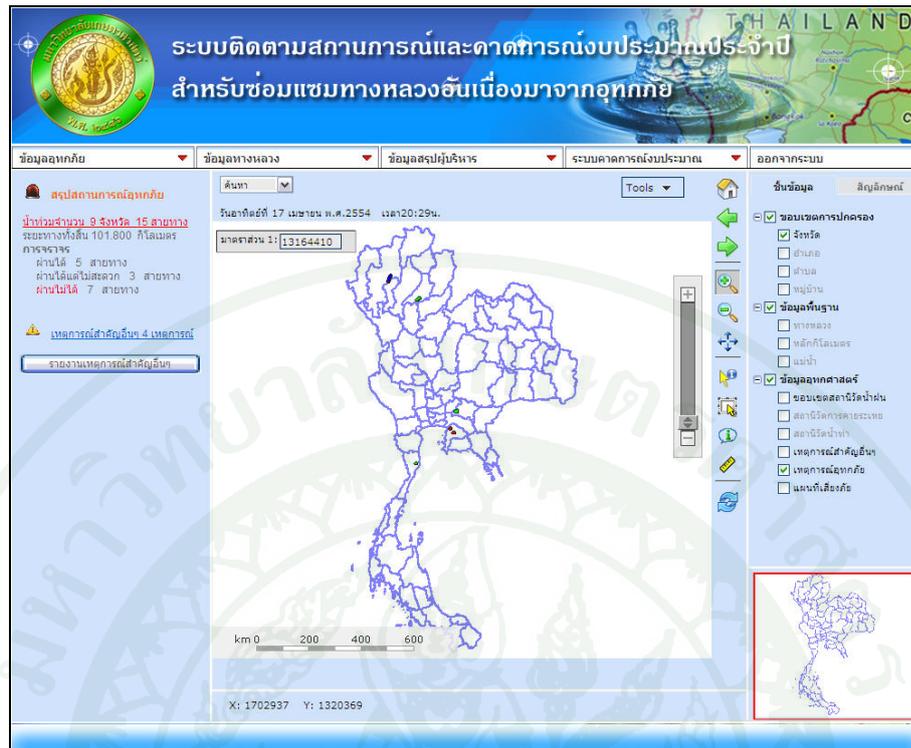
	ลำดับที่	ชื่อผู้ใช้	รหัสผ่าน	หน่วยงาน	เขตรับผิดชอบ
View Edit Delete	1	admin	9999	ผู้ดูแลระบบ	ส่วนกลาง
View Edit Delete	2	office	1234	สำนักบริหารบำรุงทาง	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	3	office1	1235	ศูนย์บริหารงานอุทกภัย	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	4	office2	1236	ส่วนบริหารดำเนินงาน	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	5	office3	1237	วต.	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	6	office4	1238	วพร.	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	7	office5	1239	ฝ่ายบัญชี	สำนักบริหารบำรุงทาง
View Edit Delete	8	doh	doh	อทล.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	9	doh1	doh1	รทบ.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	10	doh2	doh2	รทร.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	11	doh3	doh3	รทว.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	12	doh4	doh4	รทต.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	13	cep	cep	วญผ.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	14	cem	cem	วญร.	กรมทางหลวง
View Edit Delete	15	cer	cer	วญจ.	กรมทางหลวง

ภาพที่ 17 หน้าจอแสดงการนำเข้าและแก้ไขข้อมูลผู้ใช้งาน

เมื่อมีบัญชีผู้ใช้งานในระบบแล้ว ผู้ใช้งานจึงสามารถนำชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่านนำมากรอกลงในหน้าจอหลักของระบบหน้าล็อกอินดังภาพที่ 18 เมื่อชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่านถูกต้องแล้วระบบจึงแสดงหน้าจอหลักของระบบที่มีเมนูเพิ่มขึ้นมาดังภาพที่ 19 เพื่อให้สามารถเข้าใช้งานในส่วนต่างๆได้

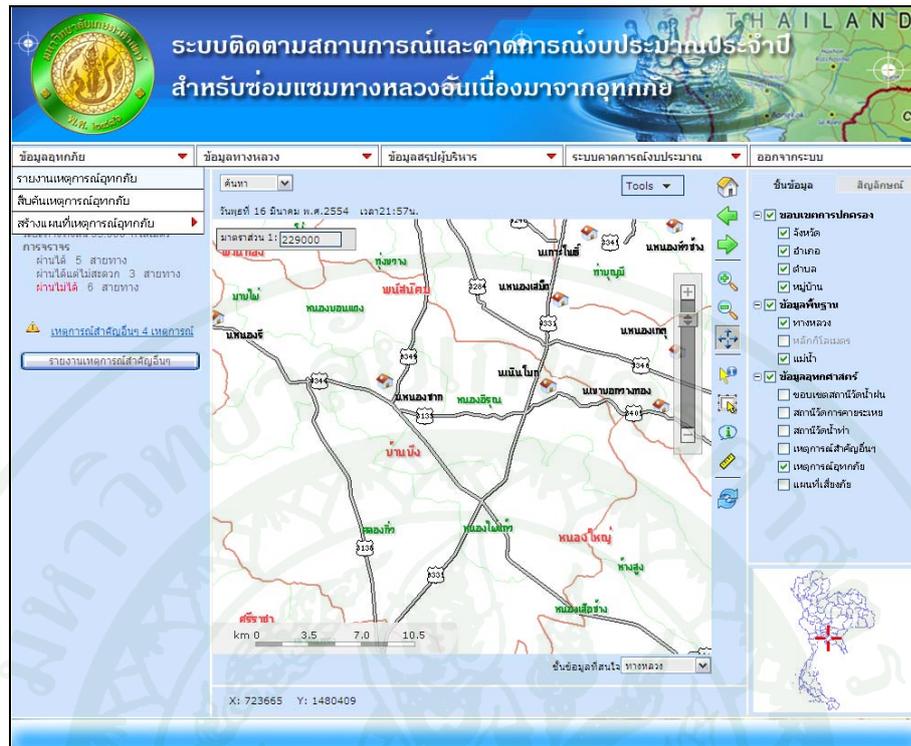
ภาพที่ 18 หน้าจอแผนหลักของระบบก่อนล็อกอิน

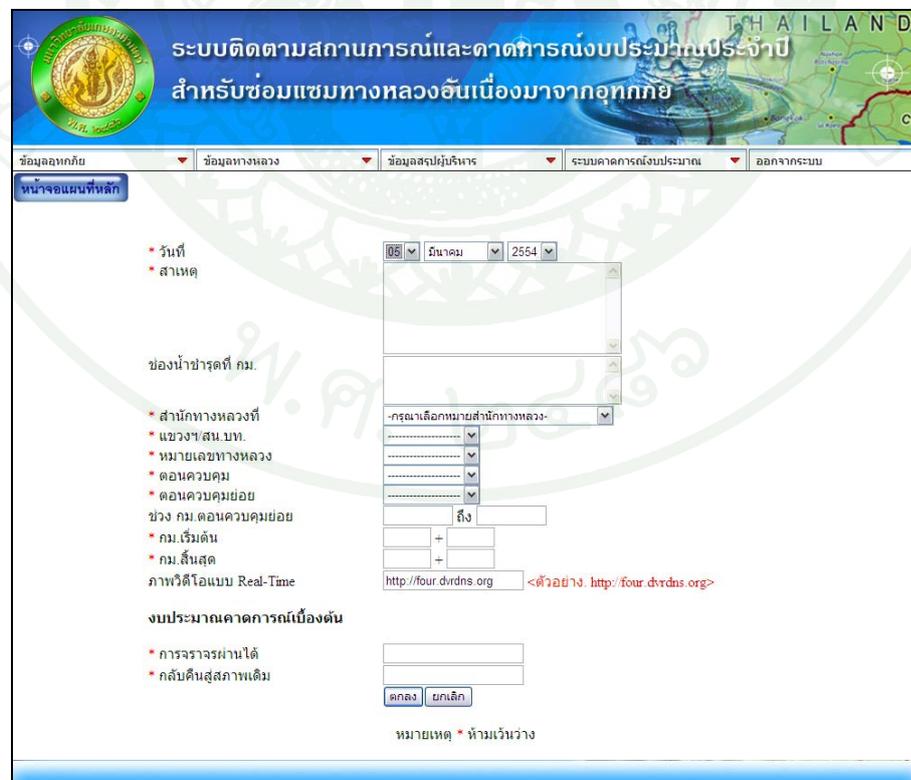
ภาพที่ 19 หน้าจอแผนหลักของระบบหลังเครื่อง

2.2 การนำเข้าและแก้ไขข้อมูลอุทกภัย

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการพัฒนาระบบให้สามารถนำเข้าข้อมูลตำแหน่งการเกิดน้ำท่วม การรายงานระดับน้ำและสถานการณ์จราจรรายวัน ความเสียหายของทางหลวง เส้นทางเสี่ยงที่แนะนำ และงบประมาณซ่อมแซมที่ต้องการเบื้องต้น ดังแสดงในภาพที่ 20 ถึง 30 โดยในเบื้องต้นเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมสายทาง เจ้าหน้าที่แขวงการทางผู้รับผิดชอบจะต้องทำการรายงานตำแหน่งการเกิดน้ำท่วมโดยทำการเลือกเมนูข้อมูลอุทกภัยดังภาพที่ 20 หลังจากนั้นระบบจะแสดงหน้าจอการนำเข้าข้อมูลอุทกภัย (ภาพที่ 21) โดยผู้ใช้จะต้องทำการบันทึกข้อมูลวันที่การเกิดอุทกภัย รายละเอียดความเสียหาย สำนักทางหลวงและแขวงการทางที่รับผิดชอบ หมายเลขทางหลวงและหมายเลขตอนควบคุม กิโลเมตรเริ่มต้นและกิโลเมตรสิ้นสุดของการเกิดอุทกภัย URL ของกล้อง CCTV รวมถึงข้อมูลการของงบประมาณเบื้องต้นสำหรับงานจราจรผ่านได้และงานกลับคืนสู่สภาพเดิม เมื่อผู้ใช้กดตกลงเพื่อทำการบันทึกข้อมูลระบบจะทำการคำนวณตำแหน่งการเกิดน้ำท่วมโดยใช้หลักการของระบบอ้างอิงเชิงเส้น (Linear Referencing System)

ภาพที่ 20 แสดงหน้าจอหลักของการรายงานเหตุการณ์น้ำท่วม

ภาพที่ 21 หน้าจอแสดงรายละเอียดข้อมูลในการรายงานน้ำท่วม

ภาพที่ 22 แสดงหน้าจอรายละเอียดข้อมูลของเหตุการณ์น้ำท่วมที่บ้านทึกลงไป ซึ่งผู้ใช้จะสามารถเพิ่มข้อมูลการสำรวจรายวัน โดยเข้าไปที่เมนูนำเข้าและแก้ไขข้อมูลดังภาพที่ 24 จากนั้นเข้าไปที่ลิงก์นำเข้าและแก้ไขข้อมูลระดับน้ำรายวัน โดยผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลวันที่ เวลา ระดับความสูงของน้ำ สภาพการจราจร และสามารถนำเข้ารูปภาพและวิดีโอที่ถ่ายจากสนามได้ เมื่อได้ทำการรายงานสภาพจราจรจากการนำเข้าและแก้ไขข้อมูลระดับน้ำ (ภาพที่ 25) ตำแหน่งเหตุการณ์อุทกภัยที่บ้านทึกลงไปจะปรากฏเป็นเส้นบนแผนที่ GIS ดังภาพที่ 23

ภาพที่ 25 แสดงข้อมูลรายวันทั้งหมดที่ได้รับการรายงานผ่านหน้าจอในภาพที่ 26 โดยผู้ใช้สามารถเลือกดูภาพและไฟล์วิดีโอโดยการคลิกบนชื่อไฟล์นั้นๆ และสามารถนำเข้าข้อมูลเส้นทางเลี้ยงได้โดยเข้าไปที่ลิงก์นำเข้าและแก้ไขเส้นทางเลี้ยง โดยผู้ใช้สามารถบันทึกรายละเอียดเส้นทางเลี้ยงได้ดังภาพที่ 27 คลิกที่ช่องเส้นทางเลี้ยงจะสามารถแสดงรายละเอียดขึ้นมาได้

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปี สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอินเนื่องมาจากอุทกภัย

• รายละเอียดเหตุการณ์
 • นำเข้าและแก้ไขข้อมูล
 • จัดพิมพ์รายงาน
 • สืบค้นเหตุการณ์อุทกภัย
 • ค้นหาแผนที่คลิก

ลำดับทางหลวง	17	แขวง / กม. บท	ชุดที่ 1
หมายเลขทางหลวง	0001	วันที่ติดตั้ง	18-01-2554
สถานี	1702	ภาพวิดีโอแบบ Real-Time	http://four.dvrdns.org
ตำแหน่ง-ที่ติดตั้งอุทกภัย กม.-กม.	23+000 - 24+500	แผนที่แสดงตำแหน่ง	
ระยะทาง	1.5 กิโลเมตร	ชื่อตอน	เลข ทน.411-713 - ขงชนทางหลวงหมายเลข 105

รับ/เวลา(น้ำท่วม)	สาเหตุที่ เกิด	ระยะทางที่ท่วมระหว่าง กม.-กม.	ช่องน้ำ ขาดที่ กม.	ขและระดับน้ำสูง จากหลังทาง(ซม.)	การจราจรผ่าน "ได้,ไม่ได้"	เส้นทาง เลี่ยง	งบประมาณที่ต้องใช้	หมายเหตุ
18-01-2554	- ฝนตก	23+000-24+500			รวม สะเอียด		300,000 5,000,000	

ข้อมูลระดับน้ำรายวัน

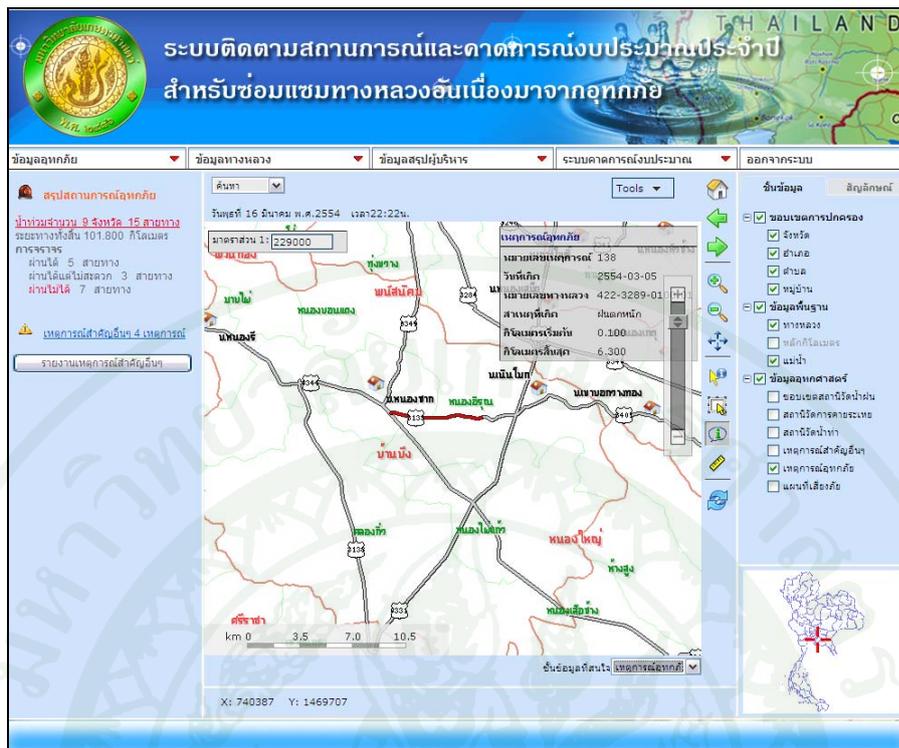
ขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงการรายงานระดับน้ำ

วันที่สำรวจ	เวลา	ความสูงระดับน้ำ(ซม.)	สภาพการจราจร	รูปภาพ1	รูปภาพ2	วิดีโอ	หมายเหตุ

ข้อมูลความเสียหาย

ความเสียหาย/ซ่อมแซมความเสียหายรูปภาพ1รูปภาพ2รูปภาพ3

ภาพที่ 22 หน้าจอแสดงรายละเอียดข้อมูลเหตุการณ์น้ำท่วม

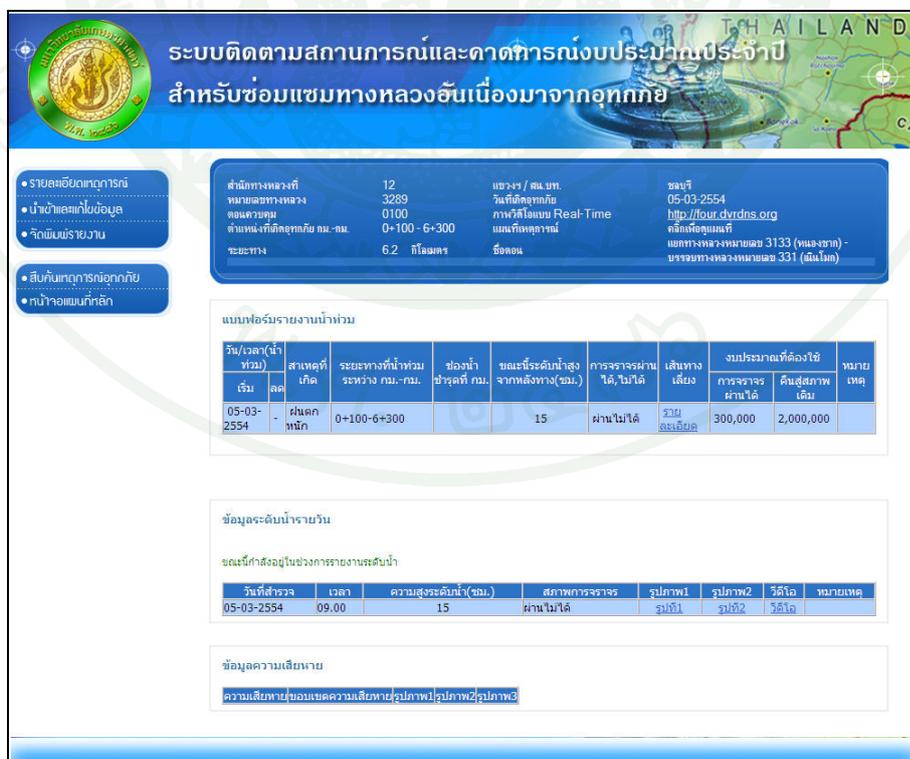
ภาพที่ 23 หน้าจอแสดงทางหลวงที่ถูกน้ำท่วมบนแผนที่ GIS

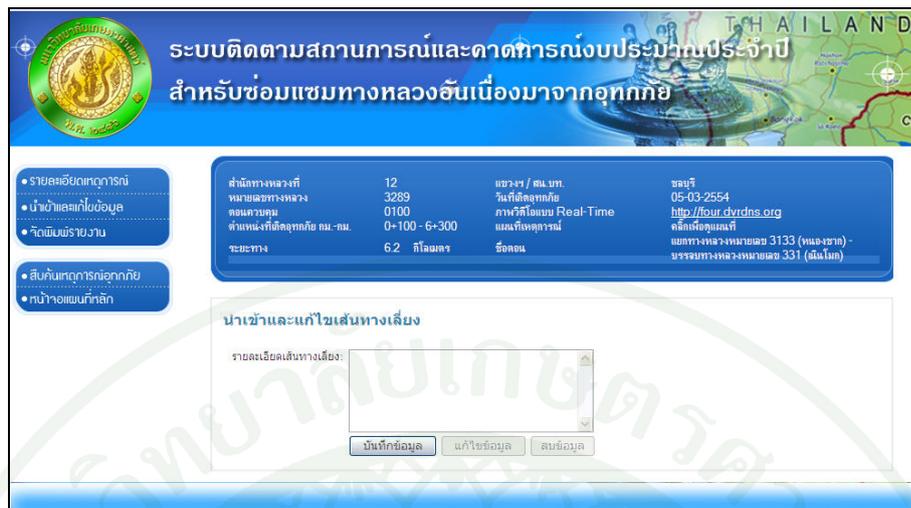
ภาพที่ 24 หน้าจอนำเข้าและแก้ไขข้อมูล

ภาพที่ 25 หน้าจอแสดงรายละเอียดการรายงานข้อมูลระดับน้ำรายวัน

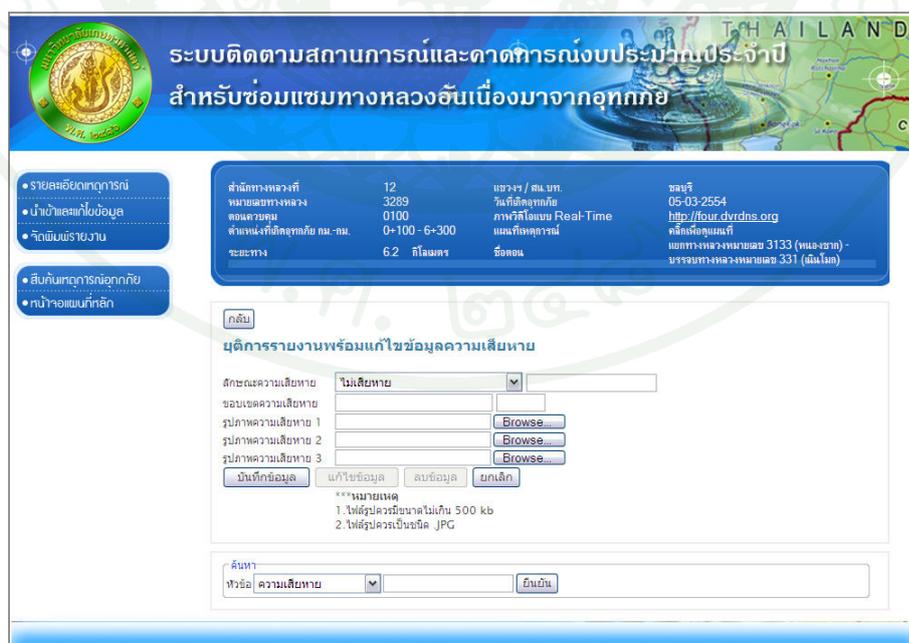

ภาพที่ 26 หน้าจอแสดงตารางข้อมูลสำรวจระดับน้ำรายวัน

ภาพที่ 27 หน้าจอแสดงรายละเอียดการรายงานข้อมูลเส้นทางเลี้ยง

ภาพที่ 28 แสดงหน้าจอรายงานระเอียดการรายงานข้อมูลความเสียหาย โดยผู้ใช้จะต้องยุติการรายงานระดับก่อน (ภาพที่ 25) จึงจะสามารถรายงานความเสียหายได้ ผู้ใช้จะต้องรายงาน ชนิดความเสียหาย ขอบเขตความเสียหายและรูปภาพแสดงความเสียหาย และสามารถดูข้อมูลรายละเอียดของความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยทำการเลือกที่ดูข้อมูลความเสียหายและสามารถดูภาพความเสียหายโดยการคลิกบนชื่อไฟล์นั้นๆแล้วระบบจะทำการแสดงภาพความเสียหาย

ภาพที่ 28 หน้าจอการรายงานความเสียหาย

แล้ว และช่วงเวลาที่สนใจ จากนั้นข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากการค้นหานั้น สามารถเลือกดูรายละเอียดของเหตุการณ์ของแต่ละสายทางได้โดยคลิกที่รายละเอียด แล้วระบบจะทำการแสดงข้อมูลอัตโนมัติ

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์อุบัติเหตุบนโครงข่าย
สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัย

ข้อมูลหลัก
ข้อมูลทางหลวง
ข้อมูลสรุปผู้บริหาร
ระบบคาดการณ์ปริมาณ
ออกจากระบบ

สืบค้นข้อมูลหลัก

สำนักทางหลวงที่:

หมายเลขทางหลวง:

คอมพิวเตอร์ย่อย:

สถานการณ์จราจร:

วันที่เริ่มต้น:

แขวงทางหลวง:

คอมพิวเตอร์:

สถานะปัจจุบัน:

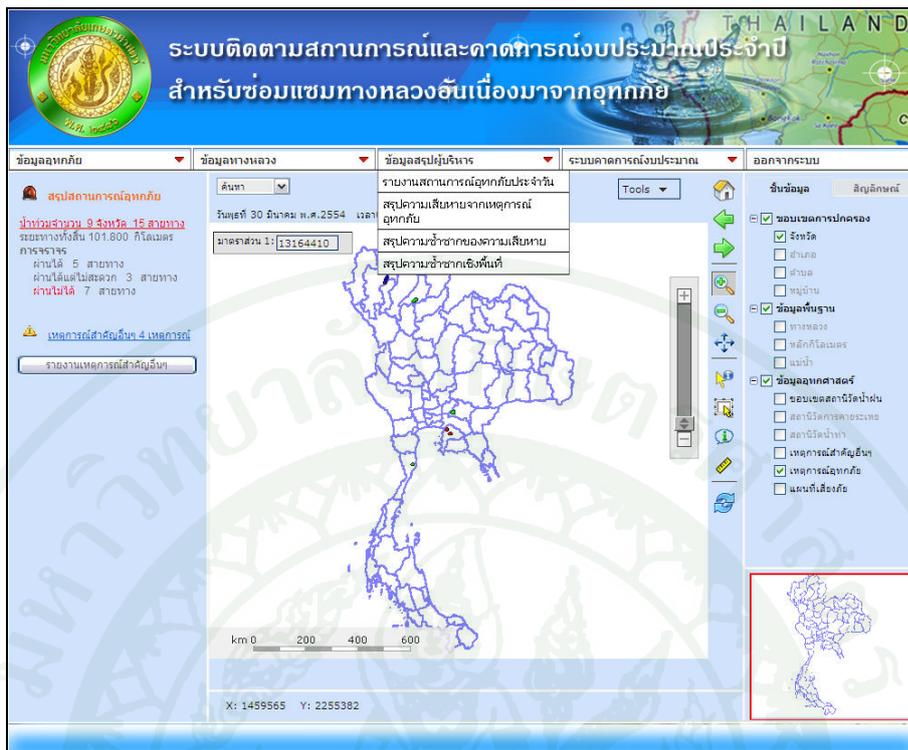
วันที่สิ้นสุด:

***หมายเหตุ: ต้องเลือกวันที่ก่อนเมื่อต้องการสืบค้นเหตุการณ์ในอดีต ***

สำนักทางหลวงที่	แขวง/ถนน/ทพ	หมายเลขทางหลวง	คอมพิวเตอร์	ชื่อคอมพิวเตอร์	วันที่เปิดทาง	วันที่นำลด	กม.เริ่มท่ว	กม.สิ้นสุดท่ว	ระยะทางที่เสียหาย(กม.)	จราจร	สถานะปัจจุบัน	รายละเอียด	แผนที่
12	ชลบุรี	3289	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 3133 (หนองขาบ) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 331 (เนินโมก)	05-03-2554	-	0+100	6+300	6.200	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	0108	0100	ต่อเนื่องทางหลวงหมายเลข - สะพานแม่ขาน	27-01-2554	-	5+000	30+000	25.000	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
17	ดากที่ 1	0001	1702	แยก กม.411+713 - บรรจบทางหลวงหมายเลข 105	18-01-2554	-	23+000	24+500	1.500	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
2	แพร่	0101	0800	ทิวเขาระหว่าง-แยกเจ้าสุภัทลาธิปัตย์	14-01-2554	-	90+500	108+300	17.800	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
17	ดากที่ 1	0001	1701		14-01-2554	-	413+000	415+000	2.000	ผ่านได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	0108	0100	ต่อเนื่องทางหลวงหมายเลข - สะพานแม่ขาน	14-01-2554	-	5+000	6+000	1.000	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
2	แพร่	0011	1000	กม. 131+770(ต่อเนื่องจังหวัดศรีสะเกษ)ในจังหวัดบรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เด่นชัย)	04-11-2553	-	132+000	133+000	1.000	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
13	ประจวบคีรีขันธ์	0004	1000	สี่แยกปราณบุรี - ทางแยกแยกขามบุรี	24-10-2553	-	276+500	277+500	1.000	ผ่านได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
2	เชียงใหม่ที่ 1	0109	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 118 (แม่สรวย) - กม. 34+838(ต่อเนื่องจังหวัดเชียงใหม่ / เชียงราย)	07-06-2553	14-06-2553	1+000	2+000	1.000	ผ่านได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
8	ปราจีนบุรี	3293	0101	แยกทางหลวงหมายเลข 319(ปราจีนบุรี)-บ้านสร้าง	16-05-2553	-	1+000	15+000	14.000	ผ่านได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
5	ขอนแก่นที่ 1	0012	1303	กม. 8-700(ต่อเนื่องแขวงเวียงจันทน์)2- บรรจบทางหลวงหมายเลข 2	16-05-2553	-	7+000	7+500	0.500	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
2	แพร่	0011	1000	กม. 131+770(ต่อเนื่องจังหวัดศรีสะเกษ)ในจังหวัดบรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เด่นชัย)	16-05-2553	-	149+200	149+400	0.200	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
16	อุบลราชธานี	4233	0100	หาดสีรินทร์ - หาดราวี	14-05-2553	-	3+000	3+200	0.200	ผ่านได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
1	ลำปาง	0011	1202		14-05-2553	07-06-2553	0+400	6+700	6.300	ผ่านได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	1263	0200	ปางงิ้ว - บรรจบทางหลวงหมายเลข 1088 (แม่ทา)	14-05-2553	14-05-2553	1+000	2+000	1.000	ผ่านได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
2	แพร่	0103	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 101(จองควาง)-ห้วยปรือ	14-05-2553	-	0+000	0+400	0.400	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	0108	0100	ต่อเนื่องทางหลวงหมายเลข - สะพานแม่ขาน	02-05-2553	14-05-2553	5+000	33+000	28.000	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	0108	0100	ต่อเนื่องทางหลวงหมายเลข - สะพานแม่ขาน	21-04-2553	28-04-2553	5+000	33+000	28.000	ผ่านได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
13	ประจวบคีรีขันธ์	0004	0801	ขะหล้า - กม. 23+482 (ต่อเนื่องแขวงประจวบคีรีขันธ์)	04-04-2553	-	24+000	40+000	16.000	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
12	ชลบุรี	0315	0100	ดีอทางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	04-04-2553	-	9+000	12+000	3.000	ผ่านไม่ได้	ยังไม่มีการรายงาน	รายละเอียด	แผนที่
17	ดากที่ 2	1267	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 105 - กม. 35+000	04-04-2553	04-04-2553	3+000	6+000	3.000	ผ่านไม่ได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	1099	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 108 (ปอหลวง) - อมก๋อย	01-04-2553	-	2+500	5+600	3.100	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	จัดซ่อมประมาณ	รายละเอียด	แผนที่
1	เชียงใหม่ที่ 1	0108	0100	ต่อเนื่องทางหลวงหมายเลข - สะพานแม่ขาน	01-04-2553	01-04-2553	5+000	8+000	3.000	ผ่านไม่ได้	จัดซ่อมประมาณ	รายละเอียด	แผนที่
14	สระบุรี	4185	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 41 - บรรจบทางหลวงหมายเลข 4112 (รวมเหล็ก)	01-04-2553	-	2+300	3+400	1.100	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	จัดซ่อมประมาณ	รายละเอียด	แผนที่
10	กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี(ที่ 2)	3461	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 321 (สวนแดง) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 333 (สวนดง)	02-03-2553	02-03-2553	2+300	5+500	3.200	ผ่านได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่
2	พะเยา	1251	0100	แยกทางหลวงหมายเลข 1021 (ดอกคำใต้)-บ้านปิน	02-03-2553	24-03-2553	3+999	15+345	11.346	ผ่านไม่ได้	รายงานความเสียหายแล้ว	รายละเอียด	แผนที่

ภาพที่ 31 หน้าจอการสืบค้นเหตุการณ์อุทกภัย

ภาพที่ 33 หน้าจอหลักแสดงการสืบค้นข้อมูลสรุปผู้บริหาร

ภาพที่ 34 เป็นหน้าจอหน้าจอแสดงสรุปสายทางที่ได้รับความเสียหายและงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซมเบื้องต้น โดยเข้ามาจากเมนูข้อมูลสรุปผู้บริหารดังภาพที่ 33

ภาพที่ 34 หน้าจอแสดงสรุปสายทางที่ได้รับความเสียหายและงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซม

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์อุบัติเหตุประจำวัน สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอินเนื่องมาจากอุทกภัย

ข้อมูลอุทกภัย
ข้อมูลทางหลวง
ข้อมูลสรุปผู้บริหาร
ระบบคาดการณ์ประเภท
ออกจากระบบ

หน้าจอแผนที่หลัก

รายงานสถานการณ์อุทกภัยประจำวัน

วันที่เริ่มต้น: 03 มกราคม 2563   วันที่สิ้นสุด: 05 เมษายน 2564

น้ำท่วมจำนวน 8 จังหวัด จำนวน 13 สายทาง ระยะทางทั้งสิ้น 98,300 กิโลเมตร

การจราจร
ผ่านได้ 3 สายทาง ผ่านได้แต่ไม่สะดวก 3 สายทาง ผ่านไม่ได้ 7 สายทาง

งบประมาณที่ต่อองใช้
งบประมาณงานจราจรผ่านได้ 767,133 บาท
งบประมาณงานกลับสู่สภาพเดิม 9,281,010 บาท
รวมทั้งสิ้น 10,048,143 บาท

จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 3 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 54,000 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0108	ดอยสะเก็ดสามัคคีเชียงใหม่ควม - สพานแม่ปาน	15	5+000	33+000	28	☐	☐	☐
2	0108	ดอยสะเก็ดสามัคคีเชียงใหม่ควม - สพานแม่ปาน	60	5+000	6+000	1	☐	☐	☒
3	0108	ดอยสะเก็ดสามัคคีเชียงใหม่ควม - สพานแม่ปาน	30	5+000	30+000	25	☐	☐	☒

จังหวัด ลพบุรี จำนวน 1 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 1,000 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0011	กม. 131+770(คลองเจ็ดวังหรือคลองเจ็ดวัง)-บรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เส้นชัย)	20	132+000	133+000	1	☐	☒	☐

จังหวัด แพร่ จำนวน 3 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 18,400 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0103	แยกทางหลวงหมายเลข 101(เรืองขวาง)-ห้วยบง	50	0+000	0+400	0.4	☐	☐	☒
2	0011	กม. 131+770(คลองเจ็ดวังหรือคลองเจ็ดวัง)-บรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เส้นชัย)	20	148+200	149+400	0.2	☐	☒	☐
3	0101	ห้วยบงแก้ว-แยกเข้าสถานีรถไฟเด่นชัย	10	90+500	108+300	17.8	☒	☐	☐

จังหวัด ขอนแก่น จำนวน 1 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 0,500 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0012	กม. 8+700(คลองแควหรือคลองแควที่2)-บรรจบทางหลวงหมายเลข 2	30	7+000	7+500	0.5	☐	☐	☒

จังหวัด ปราจีนบุรี จำนวน 1 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 14,000 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	3293	แยกทางหลวงหมายเลข 319(ปราจีนบุรี)-บ้านสร้าง	5	1+000	15+000	14	☒	☐	☐

จังหวัด ชลบุรี จำนวน 2 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 9,200 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0315	คลองขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีควม - ทางแยกมีท่าสี่สิบ	50	9+000	12+000	3	☐	☐	☒
2	3289	แยกทางหลวงหมายเลข 3133 (หนองจอก) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 331 (เส้นโพน)	15	0+100	6+300	6.2	☐	☐	☒

จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 1,000 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	0004	สี่แยกปราณบุรี - ทางแยกเข้าอุทกภัย	30	276+500	277+500	1	☐	☒	☐

จังหวัด ภูเก็ต จำนวน 1 สายทาง ระยะทางน้ำท่วม 0,200 กิโลเมตร

ลำดับที่	หมายเลขทางหลวง	ชื่อตอน	ระยะน้ำสูง	ระยะทางที่อุทกท่วม			การจราจร		
				กม.เริ่มต้น	กม.สิ้นสุด	รวม(กม.)	ผ่านได้	ผ่านได้แต่ไม่สะดวก	ผ่านไม่ได้
1	4233	หาดส้มหย่ - หาดราไวย์	10	3+000	3+200	0.2	☒	☐	☐

 [พิมพ์รายงาน](#)

ภาพที่ 35 หน้าจอแสดงรายงานสถานการณ์อุทกภัยประจำวัน

ภาพที่ 36 แสดงหน้าจอสืบค้นข้อมูลความชำรุดของความเสี่ยง โดยเข้ามาจากเมนู ข้อมูลสรุปผู้บริหารดังภาพที่ 33 โดยจะแสดงข้อมูลว่าสายทางที่เกิดน้ำท่วมนั้นเกิดความเสี่ยง เป็นแบบใด เป็นจำนวนกี่ครั้ง โดยสามารถทำการสืบค้นตามสำนักทางหลวง แขวงการทาง หมายเลขถนนหมายเลขตอนควบคุม ประเภทความเสี่ยงและช่วงเวลาที่สนใจ จากนั้นข้อมูล รายละเอียดที่ได้จากการค้นหานั้นสามารถเลือกดูรายละเอียดว่าในแต่ละจำนวนครั้งที่เกิดอุทกภัย นั้นมีเส้นทางใดอยู่บ้าง จากนั้นข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากการค้นหานั้นสามารถเลือกดูรายละเอียด ของเหตุการณ์ของแต่ละสายทางได้โดยคลิกที่รายละเอียด แล้วระบบจะทำการแสดงข้อมูลอัตโนมัติ

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปี สำหรับซ่อมแซมทางหลวงอันเนื่องมาจากอุทกภัย

ข้อมูลหลัก | ข้อมูลทางหลวง | ข้อมูลสรุปผู้บริหาร | ระบบคาดการณ์งบประมาณ | ออกรายงาน

หน้าจอค้นหาหลัก

สำนักทางหลวงที่: ทั้งหมด | แขวงการทาง: ทั้งหมด

ความเสี่ยง: ทั้งหมด

วันที่เริ่มต้น: -- -- | วันที่สิ้นสุด: -- --

ตกลง

ความชำรุดของความเสี่ยง

สำนักทางหลวงที่	แขวง/สน.บพ.	ความเสี่ยง	จำนวน(ครั้ง)	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ที่ 1		3	รายละเอียด
10	กาญจนบุรี-สุพรรณบุรีที่ 2)		2	รายละเอียด
2	เชียงใหม่ที่ 1	ผิวทางชำรุด	1	รายละเอียด
17	ดงพญาไฟที่ 1	ผิวทางชำรุด	1	รายละเอียด
2	พะเยา	คันทางสไลด์	1	รายละเอียด
2	พะเยา	Concrete slope protection ชำรุด	1	รายละเอียด
10	กาญจนบุรี-สุพรรณบุรีที่ 2)	ผิวทางชำรุด	1	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ที่ 1	คอสะพานชำรุด	1	รายละเอียด
1	ลำปาง	ผิวทางชำรุด	1	รายละเอียด
2	พะเยา	ผิวทางชำรุด	1	รายละเอียด

ChartDirector (unregistered) from www.advsofteng.com

type0 = ไม่มีความเสียหาย
 type1 = ผิวทางชำรุด
 type2 = โหลทางชำรุด
 type3 = คันทางชำรุด
 type4 = Concrete slope protection ชำรุด
 type5 = ทางระบายน้ำชำรุด
 type6 = คอสะพานน้ำชำรุด
 type7 = ดินปิดทับทางระบายน้ำ
 type8 = ดิน Back slope สไลด์
 type9 = ดิน Toe slope สไลด์
 type10 = คันทางสไลด์
 type11 = ดินถล่มปิดทับเส้นทาง
 type12 = ทางชำรุด
 type13 = สะพานชำรุด
 type14 = Box culvert ชำรุด
 type15 = คอสะพานชำรุด

ภาพที่ 36 หน้าจอแสดงข้อมูลความชำรุดของความเสี่ยง

ภาพที่ 37 แสดงหน้าจอสืบค้นข้อมูลความซ้ำซากของการเกิดอุทกภัย โดยเข้ามาจากเมนู ข้อมูลสรุปผู้บริหารดังภาพที่ 33 โดยจะแสดงข้อมูลว่าสายทางใดเกิดน้ำท่วมเป็นจำนวนกี่ครั้ง สายทางใดเกิดน้ำท่วมมากที่สุด โดยสามารถทำการสืบค้นตามลำน้ำทางหลวง แขวงทางหลวง หมายเลขถนนหมายเลขตอนควบคุมและช่วงเวลาที่สนใจ จากนั้นข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากการค้นหานั้น สามารถเลือกดูรายละเอียดว่าในแต่ละจำนวนครั้งที่เกิดอุทกภัยนั้นมีเส้นทางใดอยู่บ้าง ข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากการค้นหานั้นสามารถเลือกดูรายละเอียดของเหตุการณ์ของแต่ละสายทางได้ โดยคลิกที่รายละเอียด แล้วระบบจะทำการแสดงข้อมูลอัตโนมัติ

สายทางหลวงที่	แขวง/สน.บพ.	หมายเลขถนน	ตอนควบคุม	ตอนควบคุมย่อย	ชื่อตอนควบคุม	จำนวนครั้งที่น้ำท่วม	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ 1	0108	0100	01	คลองเทศบาลเชียงใหม่ควบคุม - สะพานแม่ขาน	5	รายละเอียด
12	สิงหนคร	3322	0100	05	แยกทางหลวงหมายเลข 3 (เนินสูง) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 3 (ห้วยระเอน)	1	รายละเอียด
17	ตากที่ 1	0001	1701	01		1	รายละเอียด
2	แพร่	0103	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 101(เชิงวาง)-ห้วยมอทอง	1	รายละเอียด
17	ตากที่ 1	0001	1702	01	แยก กม.411+713 - บรรจบทางหลวงหมายเลข 105	1	รายละเอียด
1	สปาง	0011	1202	02		1	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ 1	1099	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 108 (บ่อหลวง) - อมก๋อย	1	รายละเอียด
17	ตากที่ 2	1287	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 105 - กม 35+000	1	รายละเอียด
13	ประจวบคีรีขันธ์	0004	1000	04	สี่แยกปราณบุรี - ทางแยกเข้าถนนรี	1	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ 2	1289	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 121 (ทางแดง) - สะเมิง	1	รายละเอียด
2	พะเยา	1251	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 1021 (ดอกคำใต้)-บ้านปิน	1	รายละเอียด
14	สระบุรีธานี	4185	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 41 - บรรจบทางหลวงหมายเลข4112 (วิบูลย์เหล็ก)	1	รายละเอียด
1	เชียงใหม่ 1	1283	0200	01	บ้านจิ่ง - บรรจบทางหลวงหมายเลข 1098 (แม่นาง)	1	รายละเอียด
13	ประจวบคีรีขันธ์	0004	0801	01	อู่รา - กม 23+482 (คลองเขื่อนจาก ประจวบคีรีขันธ์)	1	รายละเอียด
2	แพร่	0011	1000	02	กม. 131+770(คลองเขื่อนจังหวัดสุโขทัย)-บรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เด่นชัย)	1	รายละเอียด
2	แพร่	0101	0800	01	หัวขอมแก้ว-แยกเข้าสถานีรถไฟเด่นชัย	1	รายละเอียด
12	มโนรี	0315	0100	04	คลองทางหลวงสำนักงานบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี - ทางแยกเข้าพหลโยธิน	1	รายละเอียด
10	กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี(ที่ 2)	3461	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 321 (สวนแดง) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 333 (ดอนคา)	1	รายละเอียด
5	ขอนแก่นที่ 1	0012	1303	01	กม 8+700(คลองเขื่อนจากขอนแก่นที่2)-บรรจบทางหลวงหมายเลข2	1	รายละเอียด
2	แพร่	0011	1000	01	กม. 131+770(คลองเขื่อนจังหวัดสุโขทัย)-บรรจบทางหลวงหมายเลข 101 (เด่นชัย)	1	รายละเอียด
16	ยูคีดี	4233	0100	03	หาดสุรินทร์ - หาดราวี	1	รายละเอียด
8	ปราจีนบุรี	3293	0101	01	แยกทางหลวงหมายเลข319(ปราจีนบุรี)-บ้านสร้าง	1	รายละเอียด
12	มโนรี	3289	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 3133 (หนองซอก) - บรรจบทางหลวงหมายเลข 331 (เนินไม้)	1	รายละเอียด
2	เชียงใหม่ 1	0109	0100	01	แยกทางหลวงหมายเลข 118 (แม่สรวย) - กม. 34+838(คลองเขื่อนจังหวัดเชียงใหม่ / เชียงราย	1	รายละเอียด

ภาพที่ 37 หน้าจอแสดงความซ้ำซากของการเกิดอุทกภัย

3. ระบบคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมทางหลวง

3.1 การคาดการณ์จำนวนเหตุการณ์อุทกภัยรายปี

งานวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัวขึ้นไป โดยมีตัวแปรหนึ่งคือตัวแปรตาม ตัวแปรอื่นๆเป็นตัวแปรอิสระซึ่งมีตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์หาสมการความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือน (ตัวแปรอิสระ) กับจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยประจำปี (ตัวแปรตาม) ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์นั้น ได้แก่ ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากกรมอุตุนิยมวิทยาและข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของสายทางของกรมทางหลวงย้อนหลัง 14 ปี โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เป็นการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการทีละตัวแปร เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญเป็น 0.10 และการคัดตัวแปรออกจากตัวแบบใช้ระดับนัยสำคัญ 0.15

การทดสอบสมมุติฐาน จะพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าระดับนัยสำคัญของแต่ละตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด ($\text{Sig} < 0.10$) จะสรุปว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวของตัวแบบนั้นมีความสัมพันธ์กับจำนวนการเหตุการณ์อุทกภัย

ตารางที่ 15 สรุปตัวแบบของสมการถดถอยพหุคูณและการทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า F-test

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	0.530 ^a	0.281	0.221	460.792	0.281	4.682	1	12	0.051
2	0.739 ^b	0.546	0.463	382.478	0.265	6.417	1	11	0.028
3	0.818 ^c	0.67	0.57	342.148	0.124	3.746	1	10	0.082
4	0.879 ^d	0.773	0.672	298.746	0.104	4.117	1	9	0.073

a. Predictors: (Constant), R_APR

b. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP

c. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP, R_MAY

d. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP, R_MAY, R_JUL

e. Dependent Variable: NF

จากตารางที่ 15 พบว่ามีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าสมการได้แก่ ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนเมษายน (R_APR) ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกันยายน (R_SEP), ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนพฤษภาคม (R_MAY) และปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกรกฎาคม (R_JUL) ค่าสถิติทดสอบ F (Sig. F < 0.10) สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามีความสัมพันธ์กับจำนวนเหตุการณ์อุทกภัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยเชิงพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.879 มีอิทธิพลต่อการอธิบายความแปรปรวนของจำนวนการเกิดอุทกภัยรายปีได้ร้อยละ 67.20 (Adjusted R² = 0.672)

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ ANOVA

	Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	994144.936	1	994144.936	4.682	.051 ^a
	Residual	2547950.279	12	212329.19		
	Total	3542095.214	13			
2	Regression	1932914.371	2	966457.186	6.606	.013 ^b
	Residual	1609180.843	11	146289.168		
	Total	3542095.214	13			
3	Regression	2371443.228	3	790481.076	6.752	.009 ^c
	Residual	1170651.986	10	117065.199		
	Total	3542095.214	13			
4	Regression	2738855.214	4	684713.804	7.672	.006 ^d
	Residual	803240	9	89248.889		
	Total	3542095.214	13			

a. Predictors: (Constant), R_APR

b. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP

c. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP, R_MAY

d. Predictors: (Constant), R_APR, R_SEP, R_MAY, R_JUL

e. Dependent Variable: NF

จากตารางที่ 16 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนในตัวแบบที่ 4 พบว่า จำนวนเหตุการณ์อุทกภัย มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (sig < 0.10)

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์และการทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า t-test

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
	B	Std. Error	Coefficients Beta		
(Constant)	-4484.049	1242.917		-3.608	.006
R_APR	4.586	2.049	.403	2.239	.052
R_SEP	11.263	2.855	.664	3.946	.003
R_MAY	5.803	2.159	.527	2.688	.025
R_JUL	6.690	3.297	.343	2.029	.073

จากตารางที่ 17 พบว่าปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกันยายน (R_SEP) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดในการพยากรณ์ ตามด้วยปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกรกฎาคม (R_JUL) ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนพฤษภาคม (R_MAY) และปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนเมษายน (R_APR) ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t (Sig < 0.10) แสดงตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถนำมาใช้ในการทำนายจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยได้

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์การเกิดปัญหา Multicollinearity

Model	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
APR	0.776	1.288
SEP	0.891	1.122
MAY	0.656	1.523
JUL	0.882	1.133

ตารางที่ 18 เป็นการวิเคราะห์ผลการเกิดปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ นอกเหนือจากการที่พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แล้ว ยังพิจารณาได้จาก ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของความแปรปรวน (Variance Inflation: VIF) ซึ่งจะต้องไม่สูงเกินกว่า 10 หรือพิจารณาจากค่า Tolerance ต้องไม่ต่ำกว่า 0.20 จึงจะถือได้ว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

จากผลการวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์จำนวนเหตุการณ์อุทกภัยรายปีได้ ดังนี้

$$NF = 4.586R\_ARP + 5.803R\_MAY + 6.69R\_JUL + 11.263R\_SEP - 4484.049 \quad (12)$$

เมื่อ NF = จำนวนเหตุการณ์อุทกภัยคาดการณ์ที่เกิดขึ้น

R_ ARP = ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนเมษายน

R_ MAY = ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนพฤษภาคม

R_ JUL = ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกรกฎาคม

R_ SEP = ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนกันยายน

3.2 การคาดการณ์งบประมาณความเสียหายโดยวิธีการประมาณราคาแบบต่อเนื่อง (Successive Estimating)

การประมาณราคาแบบต่อเนื่อง เป็นวิธีที่ใช้ในการประมาณราคาโดยใช้หลักการทางสถิติ เพื่อให้สามารถประมาณราคาได้อย่างถูกต้องแม่นยำและใช้เวลาน้อยลง โดยจะคิดราคากับค่าความไม่แน่นอนในรูปของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของทางหลวงในอดีต 14 ปี โดยหาความน่าจะเป็นและราคาต่อครั้งในการซ่อมแซมความเสียหายแต่ละประเภทที่เกิดขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 19 และตารางที่ 20

ตารางที่ 19 แสดงความน่าจะเป็นและราคาต่อครั้งของงานจราจรผ่านได้

ความน่าจะเป็น	ค่าเฉลี่ย (บาท)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(บาท)
32.693%	106,292.57	94,048.24

ตารางที่ 20 แสดงความน่าจะเป็นและราคาซ่อมแซมต่อครั้งของประเภทความเสียหาย

หมายเลข	รายละเอียดความเสียหาย	จำนวนครั้งที่เกิด	ความน่าจะเป็น	ค่าเฉลี่ย (บาท)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บาท)
0	ไม่เสียหาย	588	3.2576%	0	0
1	ผิวทางชำรุด	452	2.5042%	1,225,386.43	1,568,725.85
2	ไหล่ทางชำรุด	160	0.8864%	838,081.25	2,574,178.40
3	คันทางชำรุด	954	5.2853%	958,053.39	1,258,929.22
4	ทางระบายน้ำชำรุด	95	0.5263%	641,798.91	706,551.45
5	คอสะพานชำรุด	452	2.5042%	548,500.60	755,922.30
6	ดินปิดทับทางระบายน้ำ	74	0.4100%	111,390.00	163,367.06
7	ดินหลังทางสไลด์	1,297	7.1856%	670,974.90	957,443.43
8	คันทางสไลด์	562	3.1136%	704,582.22	1,041,330.48
9	ดินถล่มปิดทับเส้นทาง	1,376	7.6233%	1,056,345.25	1,189,005.92
10	ทางขาด	94	0.5208%	2,605,124.29	4,072,078.79
11	ท่อเหลี่ยมชำรุด	377	2.0886%	359,075.74	463,297.02
12	คอสะพานขาด	212	1.1745%	1,008,953.39	2,132,301.16
13	ผิวทางชำรุด, ไหล่ทางชำรุด	7,720	42.7701%	1,583,285.99	2,150,738.22
14	ผิวทางชำรุด, คันทางชำรุด	52	0.2881%	1,573,333.64	2,375,270.90
15	ไหล่ทางชำรุด, คันทางชำรุด	214	1.1856%	3,019,900.00	3,443,723.07
16	คันทางชำรุด, ท่อเหลี่ยมชำรุด	34	0.1884%	256,550.00	402,614.43
17	ความเสียหายอื่นๆ	3,337	18.4875%	1,034,443.72	1,700,121.53
	รวม	18,050	100.00%		

ข้อมูลในตารางที่ 19 และตารางที่ 20 การคำนวณราคาเฉลี่ยต่อครั้ง จะไม่นำข้อมูลที่ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 5 (P_5) และสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 (P_{95}) มาใช้ในการคำนวณ เนื่องจากต้องการกรองข้อมูลซึ่งอาจเกิดจากความผิดพลาดในระหว่างการนำข้อมูลเข้าจากการป้อนข้อมูลของผู้ใช้ หรือข้อมูลที่มีการแกว่งสูง ออกจากการคำนวณราคา

จากข้อมูลราคาเฉลี่ยต่อครั้งของการเกิดอุทกภัยข้างต้น สามารถคำนวณงบประมาณคาดการณ์รายปีได้จากสมการที่ 11

3.3 การคาดการณ์งบประมาณในอนาคต

การคาดการณ์งบประมาณซ่อมแซมทางหลวงประจำปีในอนาคต กรมทางหลวงสามารถเอาค่าจากแบบจำลองสภาพภูมิอากาศโลก (General Circulation Models, GCMs) ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านเทคนิคในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้ในคาดการณ์ปริมาณน้ำฝนในอนาคต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการทำนายจำนวนเหตุการณ์อุทกภัยรายปี (NF) ในสมการที่ (1) หลังจากนั้นเอาจำนวนการเกิดอุทกภัยที่ได้มาคำนวณค่างบประมาณคาดการณ์ประจำปี (TC) จากสมการที่ (2)

วิจารณ์

งานวิจัยนี้ไม่สามารถหาราคาความเสียหายต่อหน่วยได้เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลที่นำมาใช้ ไม่ได้ระบุถึงขอบเขตความเสียหายที่เกิดขึ้น จำเป็นต้องคิดเป็นราคาซ่อมแซมต่อครั้งของความเสียหาย ส่งผลให้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าค่อนข้างสูง และในการเปรียบเทียบงบประมาณที่คาดการณ์ได้จากแบบจำลองกับงบประมาณที่ใช้จริงในอดีตที่ผ่านมาพบที่มีความคลาดเคลื่อนอยู่มาก อาจเกิดจากข้อมูลงบประมาณที่ใช้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เนื่องจากมีข้อมูลเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ทำการบันทึก อาจเนื่องมาจากไม่ได้รับงบประมาณ หรืองบประมาณซ่อมแซมมีจำกัด ทำให้บางสายทางไม่ได้รับการซ่อมแซมเป็นเหตุให้ต้องเลื่อนไปทำในปีงบประมาณถัดไป หรือเข้าไปอยู่ในส่วนของงบประมาณซ่อมบำรุงปกติ

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ระบบติดตามสถานการณ์และคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมทางหลวง อันเนื่องมาจากอุทกภัย สามารถนำเข้าสู่ระบบ และติดตามข้อมูลสถานการณ์อุทกภัยผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต สามารถสรุปสถานการณ์น้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงตามพื้นที่และ ช่วงเวลาที่กำหนด เป็นข้อมูลช่วยสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของกรมทางหลวงสามารถ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการรายงานยังเป็นข้อมูลสะสม ที่นำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับคาดการณ์งบประมาณประจำปีโดยใช้หลักการทางสถิติ ซึ่งข้อมูล ดังกล่าวจะนำไปใช้สนับสนุนการของงบประมาณสำหรับซ่อมแซมทางหลวงจากส่วนกลาง เพื่อให้ กรมทางหลวงสามารถจัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอกับสถานการณ์และซ่อมแซมความเสียหาย ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ทำให้ประชาชนที่ใช้ทางหลวงได้รับความสะดวกสบาย อีกทั้งยกระดับ การบริการข้อมูลแก่ประชาชน โดยประชาชนสามารถตรวจสอบเส้นทางน้ำท่วมผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต วางแผนการเดินทางล่วงหน้าเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางได้

นอกจากนี้ข้อมูลสถิติการเกิดน้ำท่วมและความเสียหายของทางหลวงที่ถูกเก็บรวบรวมใน ระบบยังเป็นประโยชน์ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาว จากการตรวจสอบความ ช้ำซากของปัญหาในรูปแบบของความเสียหายและตำแหน่งที่เกิดขึ้น เพื่อลดความเสียหายของชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณนั้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจำนวนการเกิดเหตุการณ์ อุทกภัยไม่ได้มีเพียงปริมาณน้ำฝนเพียงอย่างเดียว หากมีข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลในการสนับสนุนการทำนาย อาทิเช่น สภาพโครงสร้างของทางหลวง ชนิดของผิวทาง และสภาพภูมิประเทศ เป็นต้น จะทำให้สมการมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น อีกทั้งค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดของแบบจำลองสำหรับทำนายโอกาสการเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมจากปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือนมีค่าค่อนข้างสูง ซึ่งหากมีข้อมูลมากขึ้นและข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นอาจมีการปรับค่าระดับนัยสำคัญใหม่สำหรับงานวิจัยอื่นๆในอนาคต

นอกจากนี้ระบบที่พัฒนาขึ้น ได้เพิ่มการบันทึกข้อมูลขอบเขตของความเสียหายที่เกิดขึ้นหลังน้ำลด ซึ่งในอดีตไม่ได้ทำการจัดเก็บ หากข้อมูลสะสมที่ได้รับการบันทึกจากระบบมากขึ้น มีความครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์ จะช่วยเพิ่มความแม่นยำให้การประมาณราคางบประมาณที่ใช้สำหรับซ่อมแซมความเสียหาย ส่งผลให้การคาดการณ์งบประมาณประจำปีสำหรับซ่อมแซมความเสียหายมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2551. **ข้อมูลปริมาณน้ำฝน.** (Microsoft Excel)

ทรงศิริ เต็มสมบัติ. 2548. **การวิเคราะห์การถดถอย.** พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2549. **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์.** พิมพ์ครั้งที่ 16. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย. 2549. **ระบบฐานข้อมูล.** ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สำนักบริหารบำรุงทาง กรมทางหลวง. 2548. **คู่มือการปฏิบัติงานของกรมทางหลวงกรณีเกิดภัยพิบัติ.** สำนักบริหารบำรุงทาง กรมทางหลวง, กรุงเทพฯ.

_____. 2551. **ข้อมูลอุทกภัยและความเสียหายของทางหลวง.** (Microsoft Excel)

_____. 2551. **รายงานขั้นสุดท้าย โครงการศึกษาและพัฒนาระบบบริหารงานอุทกภัยของกรมทางหลวง.**

สันติ ชินานุวัตินวงศ์. 2549. **วิศวกรรมก่อสร้างและการจัดการ.** ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

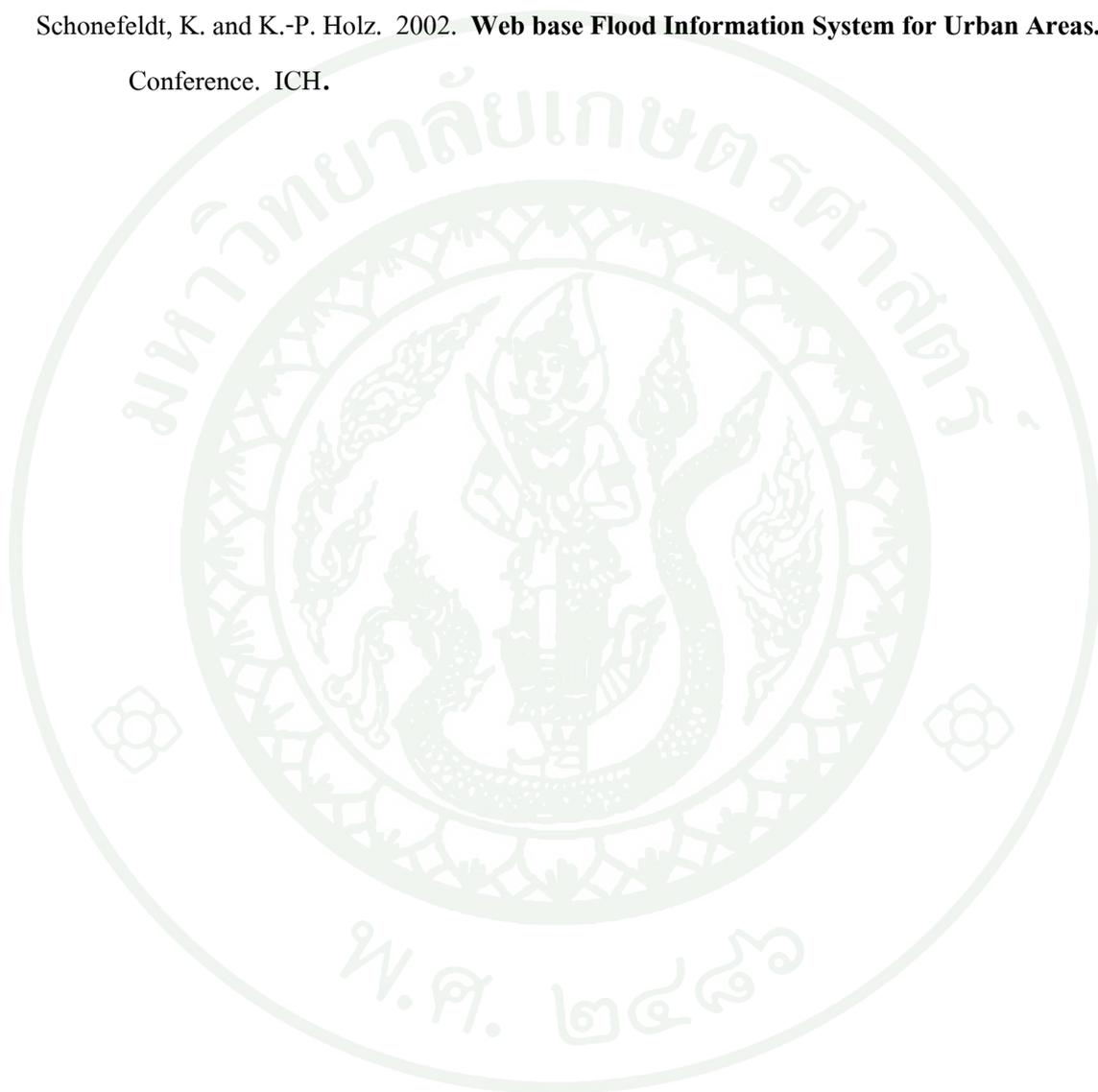
กัณฑ์บุษย์ บุญประกอบ. 2553. **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ, น. 15-31.** ใน **อำนาจ ชิดไชสงค์. บรรณาธิการ. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Thailand Climate Change Information) เล่มที่ 2 แบบจำลองสภาพภูมิอากาศและสภาพภูมิอากาศในอนาคต.** สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ.

Barrie, Donald S. and Boyd C. Paulson. 1992. **Professional Construction Management.**

McGraw-Hill Inc, New York.

Cheng, Chun-tian, K.W. Chau, Gang Li and Xiang-Yang Li. 2005. Collaborative Web Application for Flood Control System of Reservoirs. **APWeb 2005, LNCS 3399**: 364 – 374.

Schonefeldt, K. and K.-P. Holz. 2002. **Web base Flood Information System for Urban Areas.** Conference. ICH.

ภาคผนวก

พจนานุกรมฐานข้อมูล (Data Dictionary)

ตารางผนวกที่ 1 รายละเอียดของตาราง amphoe

Table Name	:	amphoe
Feature Class	:	Polygon Feature
Description	:	ข้อมูลอำเภอ

Codes	Description
prov_code	หมายเลขจังหวัด
amphoe_t	ชื่ออำเภอภาษาไทย
amphoe_e	ชื่ออำเภอภาษาอังกฤษ
amp_code	หมายเลขอำเภอ
the_geom	ข้อมูล GIS

ตารางผนวกที่ 2 รายละเอียดของตาราง centerline

Table Name	:	centerline
Table Type	:	Line Feature
Description	:	ข้อมูลคุณสมบัติของทางหลวง

Codes	Description
route_code	Route Code : DIVISION_CODE+ROUTE_ID+ CS_ID+ SUBCS_ID (xx+xxx+xxx+xx)
district_code	หมายเลขแขวงการทาง
route_id	หมายเลขสายทาง
cs_id	หมายเลขตอนควบคุม
subcs_id	หมายเลขตอนควบคุมย่อย
km_start	กิโลเมตรเริ่มต้น
km_end	กิโลเมตรสิ้นสุด
description	ชื่อทางหลวง
num_of_lane	จำนวนเลน
road_class	ประเภทของทางหลวง

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

Codes	Description
pave_width	ความกว้างของผิวทาง
shoulderwidth	ความกว้างของไหล่ทาง
pave_type_code	ประเภทของผิวทาง
surface_class_desc	ชนิดของผิวทาง
the_geom	ข้อมูล GIS

ตารางผนวกที่ 3 รายละเอียดของตาราง damage

Table Name	:	damage
Table Type	:	Data Table
Description	:	ข้อมูลรายละเอียดความเสียหาย

Codes	Description
dam_id	หมายเลขของความเสียหาย
dam_desc_id	รหัสของความเสียหาย
dam_extent	ขอบเขตของความเสียหาย
dam_unit	หน่วยของความเสียหาย
unit_time	ระยะเวลาที่ใช้ในการซ่อม
dam_pix1	รูปภาพความเสียหาย1
dam_pix2	รูปภาพความเสียหาย2
dam_pix3	รูปภาพความเสียหาย3
mb	ชื่อผู้นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
md	วันที่และเวลาที่นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
retire	สถานะของการใช้งาน

ตารางผนวกที่ 4 รายละเอียดของตาราง detour

Table Name	:	detour
Table Type	:	Data Table
Description	:	ข้อมูลรายละเอียดเส้นทางเลี่ยง

Codes	Description
fe_id	หมายเลขเหตุการณ์อุทกภัย
desc	รายละเอียดเส้นทางเลี่ยง
mb	ชื่อผู้นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
md	วันที่และเวลาที่นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
retire	สถานะของการใช้งาน

ตารางผนวกที่ 5 รายละเอียดของตาราง division

Table Name	:	division
Table Type	:	Data Table
Description	:	ข้อมูลเขตความรับผิดชอบของสำนักงานหลวง

Codes	Description
district_code	หมายเลขแขวงการทาง
district_name	ชื่อแขวงการทาง
division_code	หมายเลขสำนักงานหลวง
division_name	ชื่อสำนักงานหลวง

ตารางผนวกที่ 6 รายละเอียดของตาราง flood_event

Table Name : flood_event
 Feature Class : Line Feature
 Description : ข้อมูลเหตุการณ์อุทกภัย

Codes	Description
fe_id	หมายเลขเหตุการณ์น้ำท่วม
route_code	Route Code : DIVISION_CODE+ROUTE_ID+ CS_ID+ SUBCS_ID (xx+xxx+xxx+xx)
route_id	หมายเลขสายทาง
cs_id	หมายเลขตอนควบคุม
subcs_id	หมายเลขตอนควบคุมย่อย
km_start	กิโลเมตรเริ่มต้น
km_end	กิโลเมตรสิ้นสุด
date_s	วันที่เกิดเหตุการณ์
date_e	วันที่สิ้นสุดเหตุการณ์
dam_id	ชนิดของความเสียหาย
cctv_ip	หมายเลข IP address กล้อง cctv
Codes	Description
budget8100	งบประมาณงานกลับคืนสู่สภาพเดิมเบื้องต้น
budget8101	งบประมาณงานจราจรผ่านได้เบื้องต้น
status	สถานะภาพปัจจุบันของเหตุการณ์
the_geom	ข้อมูล GIS
mb	ชื่อผู้นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
md	วันที่และเวลาที่นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
retire	สถานะการใช้งาน

ตารางผนวกที่ 7 รายละเอียดของตาราง flood_data

Table Name	:	flood_data
Table Type	:	Data Table
Description	:	ข้อมูลน้ำท่วม

Codes	Description
fe_id	หมายเลขเหตุการณ์น้ำท่วม
ddate	วันที่ทำการสำรวจ
ttime	เวลาที่ทำการสำรวจ
flood_height	ระดับความสูงของน้ำ (เซนติเมตร)
traffic_stat	สถานการณ์จราจร
pix_path1	รูปภาพความเสียหาย1
pix_path2	รูปภาพความเสียหาย2
video_path	ภาพเคลื่อนไหวแสดงความเสียหาย
mb	ชื่อผู้นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
md	วันที่และเวลาที่นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูล
retire	สถานะการใช้งาน

ตารางผนวกที่ 8 รายละเอียดของตาราง province

Table Name	:	province
Feature Class	:	Polygon Feature
Description	:	ข้อมูลจังหวัด

Codes	Description
prov_code	หมายเลขจังหวัด
province_t	ชื่อจังหวัดภาษาไทย
province_e	ชื่อจังหวัดภาษาอังกฤษ
division_code	หมายเลขสำนักทางหลวง
the_geom	ข้อมูล GIS

ตารางผนวกที่ 9 แสดงรายละเอียดของตาราง river

Table Name : River
 Feature Class : Line Feature
 Description : ข้อมูลแม่น้ำ

Codes	Description
river_id	หมายเลขแม่น้ำ
river_name	ชื่อแม่น้ำ
the_geom	ข้อมูล GIS

ตารางผนวกที่ 10 แสดงรายละเอียดของตาราง tumbon

Table Name : tumbon
 Feature Class : Polygon Feature
 Description : ข้อมูลตำบล

Codes	Description
tumbon	ชื่อตำบลภาษาไทย
tumbon_e	ชื่อตำบลภาษาอังกฤษ
amp_code	หลายเลขอำเภอ
the_geom	ข้อมูล GIS

ตารางผนวกที่ 11 แสดงรายละเอียดของตาราง village

Table Name : village
 Feature Class : Polygon Feature
 Description : ข้อมูลหมู่บ้าน

Codes	Description
ban_name	ชื่อหมู่บ้าน
The_geom	ข้อมูล GIS

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายอัมรินทร์ ตั้งสุขสันต์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 22 มกราคม 2528
สถานที่เกิด	ประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ) โยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ผลงานดีเด่นและรางวัลทางวิชาการ	-
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	-